

**Δημοσιοποίηση Εποπτικής Φύσης Πληροφοριών
σχετικά με την Κεφαλαιακή Επάρκεια και τη
Διαχείριση Κινδύνων σε Ενοποιημένη Βάση (Πυλώνας
III)**

Έτος 2014

Περιεχόμενα

1. ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΣΤΗΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ.....	6
2. ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΗ ΒΑΣΗ.....	7
3. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ	9
4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (ΔΑΕΕΚ).....	10
5. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	13
5.1. Ορισμός Πιστωτικού Κινδύνου	13
5.2 Παρακολούθηση και διαχείριση Πιστωτικού Κινδύνου.....	13
5.3 Διαδικασίες διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου.....	14
5.4 Εφαρμογή της τυποποιημένης μεθόδου.....	14
5.5 Κίνδυνος Απομείωσης Αξίας	15
5.6 Πιστοδοτήσεις οι οποίες υπάγονται σε καθεστώς αναδιάρθρωσης.....	18
5.7 Πληροφοριακοί πίνακες για τον Πιστωτικό Κίνδυνο.....	20
5.8 Εσωτερικό Κεφάλαιο για τον Πιστωτικό Κίνδυνο.....	23
6. ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ.....	23
7. ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ: ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΑ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΗΝ ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ	23
8. ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ: ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΜΕΙΩΣΗΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΣΤΗΝ ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ.....	25
9. ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΑΝΤΙΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΥ	26
10. ΤΙΤΛΟΠΟΙΗΣΗ: ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ...27	
11. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΑΓΟΡΑΣ, ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	27
11.1 Ορισμός Κινδύνου Αγοράς.....	27
11.2 Ορισμός Κινδύνου Ρευστότητας.....	28
11.3 Ορισμός Λειτουργικού Κινδύνου.....	28
11.4 Παρακολούθηση και Διαχείριση Κινδύνου Αγοράς, Ρευστότητας και Λειτουργικού Κινδύνου.....	28
11.5 Διαδικασίες διαχείρισης Κινδύνου Αγοράς.....	29
11.6 Διαχείριση Κινδύνου Αγοράς – Χαρτοφυλάκιο Συναλλαγών (Trading Book).....	29
11.7 Διαχείριση Κινδύνου Αγοράς – Τραπεζικό Χαρτοφυλάκιο (Banking Book).....	31
11.8 Διαχείριση Κινδύνου Ρευστότητας.....	32
11.9 Διαχείριση Λειτουργικού Κινδύνου.....	32
12. ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΜΟΧΛΕΥΣΗΣ.....	33
13. ΛΟΙΠΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ	34
14. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	34
15. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΠΟΔΟΧΩΝ	35

Οι ακόλουθες πληροφορίες δημοσιοποιούνται με βάση τον Κανονισμό 575/2013 αναφορικά με την δημοσιοποίηση από τα πιστωτικά ιδρύματα εποπτικής φύσεως πληροφοριών σχετικά με την κεφαλαιακή επάρκεια, τους κινδύνους που αναλαμβάνουν καθώς και την διαχείρισή τους.

Η δημοσιοποίηση των πληροφοριών πραγματοποιείται σε ετήσια βάση εκτός και αν ο Όμιλος κρίνει απαραίτητη την συχνότερη δημοσιοποίηση, λόγω μεταβολής των οικονομικών μεγεθών σε περιόδους οικονομικών αναταραχών- κρίσεων οι οποίες δύναται να επηρεάσουν το ύψος των ιδίων κεφαλαίων, τον δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας και τη ρευστότητα.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ομίλου είναι υπεύθυνο για την ακρίβεια των δημοσιοποιημένων πληροφοριών καθώς και για την εγκυρότητα άντλησης επεξεργασίας και παράθεσής τους.

Καταληκτική ημερομηνία για την δημοσιοποίηση των πληροφοριών θεωρείται η ημερομηνία δημοσίευσης των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων. Τα στοιχεία δημοσιοποιούνται στον ιστοχώρο του Ομίλου στη διεύθυνση www.atticabank.gr

Οι δημοσιοποιούμενες πληροφορίες διατυπώνονται με σαφήνεια και είναι αληθείς κατανοητές και όχι παραπλανητικές. Επισημαίνεται ότι πριν τη δημοσίευσή τους έχει γίνει η προβλεπόμενη διαδικασία αξιολόγησης, επαλήθευσης και ακρίβειας των στοιχείων καθώς και των διαδικασιών άντλησης και επεξεργασίας αυτών.

Η μητρική εταιρεία του Ομίλου είναι η ATTICA BANK ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (η Τράπεζα) η οποία συστάθηκε στην Ελλάδα.

Η Attica Bank αποτελεί ένα Πιστωτικό Ίδρυμα το οποίο δραστηριοποιείται σε όλη την ελληνική επικράτεια με το χαρτοφυλάκιό της να αποτελείται κατά βάση από επιχειρηματικούς πελάτες αλλά και από ιδιώτες. Μεγάλη έμφαση στο κομμάτι του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου δίνεται στον κατασκευαστικό κλάδο, τη βιομηχανία, το εμπόριο και τον τουρισμό, αλλά και στην ενέργεια, ενώ όσον αφορά τους ιδιώτες η έμφαση δίνεται στα στεγαστικά και τα καταναλωτικά δάνεια. Η Τράπεζα παρέχει μια σειρά προϊόντων στη χρηματοδότηση ΜΜΕ επιχειρήσεων ενώ στη χρηματοδότηση των Μεγάλων Επιχειρήσεων συμμετέχει εκτός των λοιπών μορφών χρηματοδοτήσεων και σε κοινοπρακτικές χρηματοδοτήσεις (π.χ. μεταφορές, βιομηχανία, κλπ.). Αξιόλογη είναι και η συμμετοχή της σε προγράμματα κρατικών ενισχύσεων. Ταυτόχρονα, προσφέρει μια σειρά επενδυτικών και ασφαλιστικών προϊόντων, αμοιβαία κεφάλαια και υπηρεσίες χρηματιστηριακών συναλλαγών.

Ο Όμιλος εκτίθεται σε διαφορετικές μορφές κινδύνων όμως λόγω της φύσης των εργασιών του ο πιστωτικός κίνδυνος αποτελεί διαχρονικά την κύρια μορφή κινδύνου που αντιμετωπίζει. Για το λόγο αυτό, επιδιώκει την περαιτέρω και συνεχή παρακολούθηση της ποιότητας του χαρτοφυλακίου των δανείων του καθώς και τη διαρκή προσαρμογή του μηχανισμού διαχείρισης κινδύνων και της πιστοδοτικής πολιτικής του στις συνθήκες του οικονομικού περιβάλλοντος.

Επιπλέον λόγω του δυσμενούς χρηματοπιστωτικού περιβάλλοντος ο Όμιλος δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας με κύριο στόχο την εξασφάλιση, στον καλύτερο δυνατό βαθμό, της ύπαρξης ικανοποιητικής ρευστότητας με σκοπό την ικανοποίηση των υποχρεώσεών του, τόσο υπό φυσιολογικές όσο και υπό ακραίες καταστάσεις, χωρίς δυσανάλογο επιπρόσθετο κόστος. Σημαντική έμφαση δίνεται επίσης στον κίνδυνο αγοράς και στον λειτουργικό κίνδυνο.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, με την συνδρομή της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων, είναι υπεύθυνο για την έγκριση και την περιοδική αναθεώρηση του προφίλ κινδύνου που αναλαμβάνει ο Όμιλος (risk - appetite). Αναφορικά με την αναγνώριση ενός κινδύνου ως σημαντικού (risk materiality) ο Όμιλος προσδιορίζει το προφίλ κινδύνου που αναλαμβάνει σύμφωνα με:

- το μέγεθος του
- το εύρος των διενεργούμενων εργασιών
- το ύψος και την πολυπλοκότητα των συναλλαγών του
- την εξάρτηση του από εναλλακτικές μορφές χρηματοδότησης

Το προφίλ κινδύνου του Ομίλου καθώς και οι βασικές μέθοδοι διαχείρισής του μπορούν να συνοψιστούν στον Πίνακα 1:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΑΤΤΙΣΑ BANK				
Κατηγορία Κινδύνου	Υποκατηγορία Κινδύνου	Σημαντικότητα κινδύνου	Μεθοδολογία εκτίμησης/διαχείρισης του κινδύνου	Βασικός Δείκτης
Πιστωτικός Κίνδυνος	Κίνδυνος Αθέτησης	Υψηλή	Τυποποιημένη Προσέγγιση, μεθοδολογίες stress-testing και όρια δεικτών.	Καθυστερήσεις > 90 ημ. / Σύνολο Δανείων:
	Τιτλοποίηση	Ασήμαντη		
	Κίνδυνος Συγκέντρωσης	Υψηλή	Όρια δεικτών συγκέντρωσης	Μεγάλα Χρηματοδοτικά Ανοίγματα / Σύνολο Δανείων
Κίνδυνος Αγοράς	Θέσεις σε μετοχές, ομόλογα, συνάλλαγμα (trading book)	Μεσαία. ¹	Μεθοδολογίες stress-testing	Αξία σε Κίνδυνο (Value-At-Risk)
Κίνδυνος Επιτοκίου	Τραπεζικό Χαρτοφυλάκιο (Banking book)	Μεσαία	Μεθοδολογίες stress-testing	
Λειτουργικός Κίνδυνος		Μεσαία	Μέθοδος Βασικού Δείκτη. Βάση δεδομένων λειτουργικού κινδύνου.	
Κίνδυνος Ρευστότητας		Υψηλή	Μεθοδολογίες stress-testing και Εσωτερικά Όρια Ρευστότητας	Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας
Λοιποί Κίνδυνοι	Κίνδυνος Κεφαλαίων	Υψηλή	Αξιολόγηση αριθμοδεικτών	Δείκτης Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 (CET 1).
	Κίνδυνος Κερδοφορίας	Υψηλή	Αξιολόγηση αριθμοδεικτών	Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων
	Κίνδυνος Φήμης Συμμόρφωσης	Υψηλή	Ποιοτική αξιολόγηση μέσω του συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου	-

Πίνακας 1: Προφίλ Κινδύνου Ομίλου

Οι μηχανισμοί διαχείρισης κινδύνων οι οποίοι περιγράφονται συνοπτικά στον ανωτέρω πίνακα αλλά και αναλυτικότερα στην συνέχεια των δημοσιοποιήσεων κρίνονται ως επαρκείς αναφορικά με το προφίλ κινδύνου του ιδρύματος και την στρατηγική την οποία αυτό ακολουθεί. Σε κάθε περίπτωση βασική επιδίωξη του Ομίλου αποτελεί η καθιέρωση τρόπων αποτελεσματικής διαχείρισης των κινδύνων που αντιμετωπίζει στην καθημερινή του λειτουργία και αντιμετώπισης των εκτάκτων καταστάσεων οι οποίες ενδεχομένως να προκύψουν. Η επίτευξη των ανωτέρω στόχων βασίζεται στο γενικότερο πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης το οποίο ενσωματώνει συγκεκριμένες μεθοδολογίες διαχείρισης κινδύνων και σαφή καθορισμό αρμοδιοτήτων μεταξύ των εμπλεκόμενων Διευθύνσεων.

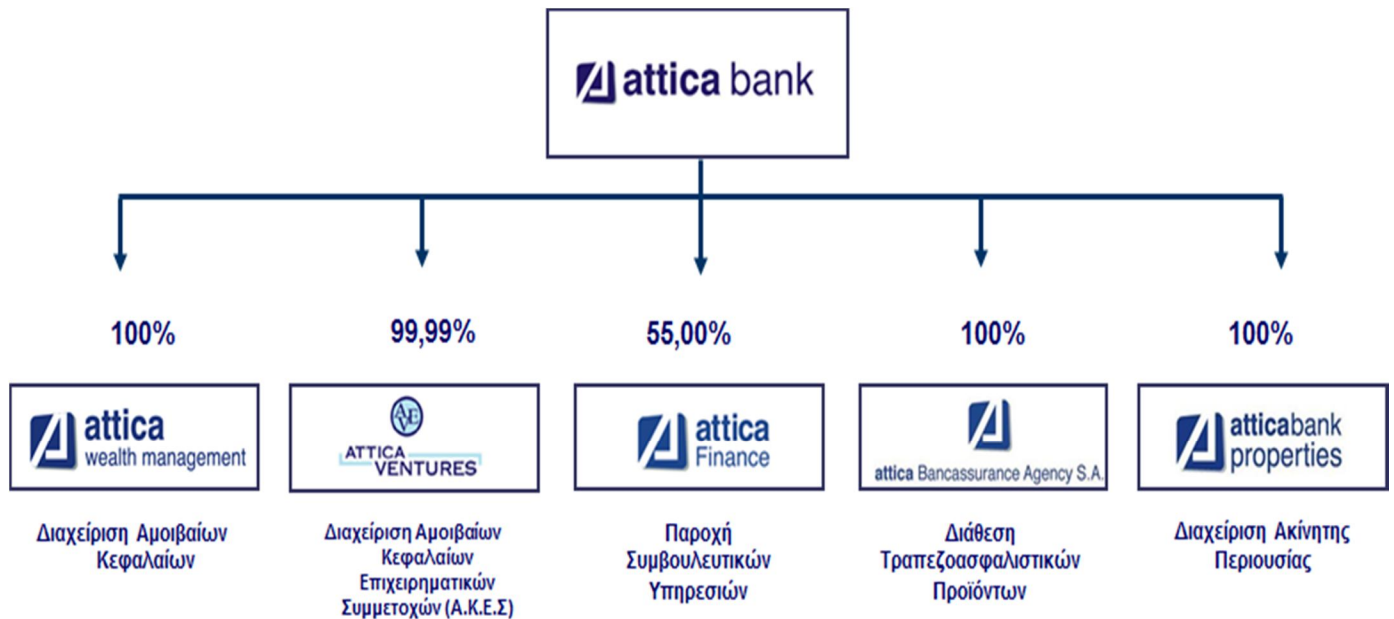
Η εταιρική διακυβέρνηση ορίζεται ως το σύστημα σύμφωνα με το οποίο διοικούνται και ελέγχονται οι εταιρείες και ως ένα σύνολο σχέσεων μεταξύ της διεύθυνσης μιας εταιρείας, του διοικητικού της συμβουλίου, των μετόχων της και των λοιπών ενδιαφερομένων μερών της. Ο Όμιλος έχει αναπτύξει την εταιρική διακυβέρνηση και την κοινωνική εταιρική ευθύνη γνωρίζοντας ότι αποτελούν βασικά στοιχεία για την οικοδόμηση της εμπιστοσύνης των πελατών και ότι συμβάλλουν στην ανταγωνιστικότητα του. Επιπλέον η εταιρική διακυβέρνηση είναι ένα από τα διαθέσιμα μέσα για την αντιμετώπιση της επιζήμιας βραχυπρόθεσμης προσέγγισης και της υπερβολικής ανάληψης κινδύνων. Οι βασικές επιδιώξεις του Ομίλου εστιάζουν στη χρηστή εταιρική διακυβέρνηση με επίκεντρο το Διοικητικό Συμβούλιο και τους μετόχους.

Το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) διαδραματίζει ζωτικό ρόλο στην ανάπτυξη του Ομίλου. Ο ρόλος του προέδρου του Δ.Σ. έχει άμεσο αντίκτυπο στην λειτουργία του όπως επίσης σημαντικές είναι και οι ευθύνες του Δ.Σ. για την διαχείριση κινδύνων, γι αυτό αποτελείται από 2 εκτελεστικά και 10 μη εκτελεστικά μέλη τα οποία αφιερώνουν τον απαιτούμενο χρόνο για τις εργασίες του. Η επιλογή των μελών του Δ.Σ γίνεται με βάση τις πραγματικές τους γνώσεις, τις δεξιότητες και την ειδικότητα τους. Για να είναι ακόμα πιο αποδοτικό το Δ.Σ στη σύνθεση του παρατηρείται ποικιλομορφία ως προς το επαγγελματικό υπόβαθρο. Η διαφοροποιημένη εμπειρογνομosύνη διασφαλίζει ότι το Δ.Σ. αντιλαμβάνεται την πολυπλοκότητα των αγορών, τους χρηματοοικονομικούς στόχους της εταιρείας και τον αντίκτυπο των δραστηριοτήτων του Ομίλου στους εργαζομένους. Επιπλέον λόγω του ότι οι μη ικανοποιητικές πολιτικές αποδοχών μπορούν να οδηγήσουν σε αδικαιολόγητες μεταφορές αξίας προς τα εκτελεστικά στελέχη, εφαρμόστηκε η πολιτική δημοσιοποίησης των αποδοχών διοικητικών στελεχών σύμφωνα με τον Κανονισμό 575/2013.

¹ Οι θέσεις στο επενδυτικό χαρτοφυλάκιο είναι πολύ μικρές αναλογικά με το ενεργητικό του Ομίλου

Όμιλος έχει προβεί στην σύσταση ξεχωριστής Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων στα πλαίσια του Νόμου 4261/2014 η οποία έχει την ευθύνη επαρκούς ενημέρωσης του Δ.Σ., για όλα τα θέματα που αφορούν στη στρατηγική ανάληψης κινδύνων και στο επίπεδο ανοχής τους, κατά την εκτέλεση των επιχειρησιακών του καθηκόντων. Μέσω της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων ολόκληρη η ροή πληροφοριών αναφορικά με τους κινδύνους που αντιμετωπίζει ο Όμιλος έχει ως τελικούς αποδέκτες τα μέλη του Δ.Σ., τα οποία καθορίζουν τη στρατηγική, τους στόχους και τη γενική κατεύθυνση του ενώ ταυτόχρονα διευθύνουν την επιχειρηματική δραστηριότητα του ιδρύματος. Για να είναι αποτελεσματική και συνεκτική, η πολιτική διαχείρισης κινδύνων είναι σαφώς καθορισμένη και αποφασίζεται από το Δ.Σ. για το σύνολο του οργανισμού. Σε κάθε περίπτωση, καθορίζονται σαφώς οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες όλων των μερών που εμπλέκονται στη διαδικασία διαχείρισης κινδύνου: του διοικητικού συμβουλίου, των εκτελεστικών διοικητικών στελεχών και όλου του εμπλεκόμενου επιχειρησιακού προσωπικού.

Οι εταιρείες του Ομίλου της ATTICA BANK ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ απεικονίζονται στο Γράφημα 1

Γράφημα 1: Όμιλος Attica bank

Το αντικείμενο και ο σκοπός της κάθε μίας θυγατρικής οι οποίες ενοποποιούνται για τους σκοπούς εποπτείας και λογιστικούς σκοπούς με την μέθοδο της πλήρους ενοποίησης αναλύεται παρακάτω

- **ATTICA WEALTH MANAGEMENT:** Αντικείμενο και σκοπός της εταιρείας είναι η διαχείριση Αμοιβαίων Κεφαλαίων και κάθε συναφής δραστηριότητα που επιτρέπεται από τον εκάστοτε ισχύοντα νόμο στις Εταιρίες Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων.
- **ATTICA VENTURES:** Στόχος της εταιρείας είναι η πραγματοποίηση επενδύσεων σε καινοτόμες μικρομεσαίες ελληνικές επιχειρήσεις που βρίσκονται σε φάση ανάπτυξης, και έχουν διακριτό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα, ανεξάρτητα από την αγορά που δραστηριοποιούνται.
- **ATTICA FINANCE:** Αντικείμενο της εταιρείας είναι η παροχή επενδυτικών και παρεπόμενων υπηρεσιών, η τραπεζική διαμεσολάβηση, η ασφαλιστική διαμεσολάβηση, η παροχή ασφαλιστικών και χρηματοοικονομικών εργασιών προς τις επιχειρήσεις, συμβούλων και υπηρεσιών διοίκησης καθώς και υπηρεσίες διαχείρισης κινδύνου και εσωτερικού ελέγχου. Επιπλέον μελετά και διοργανώνει επιμορφωτικά σεμινάρια.
- **ATTICA BANCASSURANCE AGENCY S.A:** Αντικείμενο της αποτελεί η πρακτόρευση ασφαλειών.
- **ATTICABANK PROPERTIES:** Η εταιρεία έχει σκοπό την απόκτηση, διαχείριση, ανάπτυξη, ανέγερση, αξιοποίηση και διάθεση πάσης φύσεως ακινήτων της Τράπεζας και της ίδιας.

Το ποσοστό της κάθε θυγατρικής επί των ιδίων κεφαλαίων της μητρικής στις 31 Δεκεμβρίου 2014 αναλύεται στον Πίνακα 2

Επωνυμία	% επί Ιδίων Κεφαλαίων Π.Ι.
ΑΤΤΙΚΑ ΒΕΝΤΣΟΥΡΣ ΑΕ ΔΙΑΧ ΑΜ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡ ΣΥΜ	0,16%
ΑΤΤΙΚΑ WEALTH MANAGEMENT ΑΕΔΑΚ	0,65%
ΑΤΤΙΚΑ FINANCE ΑΕΠΕΥ	0,47%
ΑΤΤΙΚΑ FUNDS PLC	0,00%
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ	0,02%
ΑΤΤΙΚΑ BANK PROPERTIES ΑΕ ΔΙΑΧ/ΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	1,97%
ΑΜΟΙΒΑΙΟ ΚΕΦ/ΑΙΟ ΕΠΙΧ/ΙΚΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΖΑΙΤΕCH I	4,06%
ΑΜΟΙΒΑΙΟ ΚΕΦ/ΑΙΟ ΕΠΙΧ/ΙΚΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΖΑΙΤΕCH II	0,77%

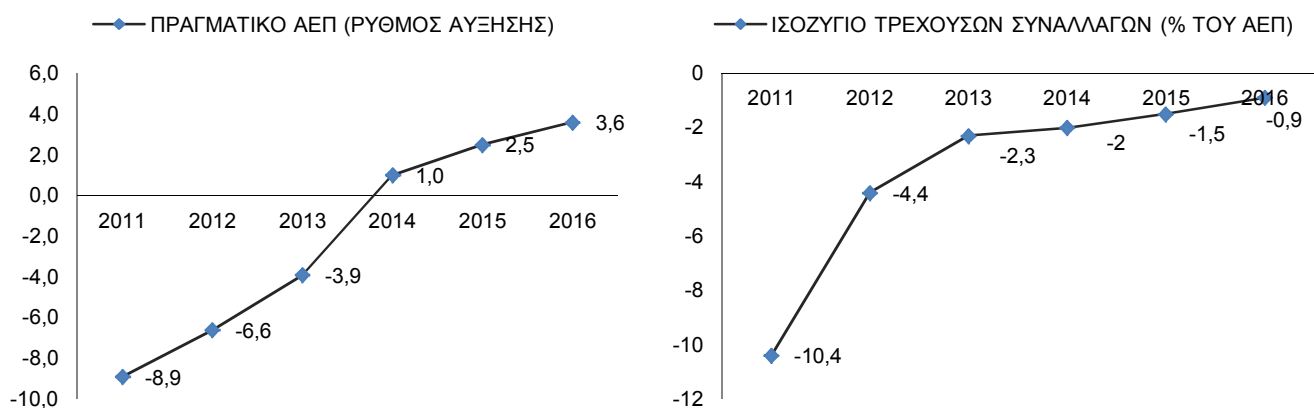
Πίνακας 2 Ποσοστό θυγατρικών επί των ιδίων κεφαλαίων του Ομίλου

Δεδομένου του μικρού μεγέθους των θυγατρικών σε σχέση με το συνολικό μέγεθος του Ομίλου δεν υφίστανται ουσιαστικά και πρακτικά κωλύματα στην άμεση μεταφορά ιδίων κεφαλαίων ή στην εξόφληση υποχρεώσεων μεταξύ της μητρικής επιχείρησης και των θυγατρικών της.

1. ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΣΤΗΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ

Ο Επιχειρησιακός Σχεδιασμός του Ομίλου (Business Plan) για τα επόμενα έτη έχει εκπονηθεί σύμφωνα με τις παραδοχές του Ομίλου και διεθνών οργανισμών αναφορικά με την εξέλιξη βασικών μεγεθών του τραπεζικού κλάδου και της Ελληνικής Οικονομίας γενικότερα. Σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα η Ελληνική Οικονομία αναμένεται να επιστρέψει στην ανάπτυξη το 2015. Μετά από ένα αδύνατο πρώτο 6μηνο, ο ρυθμός μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ αναμένεται να κλείσει θετικά στο τέλος του 2014 με προοπτική περαιτέρω βελτίωσης για το 2015. Στο γεγονός αυτό συνέβαλε θετικά η τουριστική κίνηση και ο ναυτιλιακός τομέας, ενώ και οι εξαγωγές επέδειξαν σημάδια ενδυνάμωσης.

Το μήνα Ιανουάριο του έτους 2015 συνετελέσθη στη χώρα πολιτική μεταβολή και αλλαγή κυβερνήσεως, η οποία εξάλειψε την πολιτική αβεβαιότητα των τελευταίων μηνών του έτους. Ήδη η νέα κυβέρνηση βρίσκεται σε διαδικασία διαπραγματεύσεων με τους ευρωπαϊούς εταίρους για τη βιωσιμότητα του ελληνικού χρέους και την εξάλειψη των κινδύνων που αφορούν την ομαλή αποπληρωμή των υποχρεώσεων του ελληνικού κράτους προς τους διεθνείς πιστωτές. Η αίσια έκβαση των διαπραγματεύσεων θα αποκαταστήσει την εμπιστοσύνη στην ελληνική οικονομία, θα οδηγήσει σε επανάκαμψη των ιδιωτικών καταθέσεων και θα αυξήσει το ρυθμό υλοποίησης των νέων επενδύσεων. Με τις παραπάνω προϋποθέσεις ανακτάται σταδιακά η ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας που με τη σειρά της οδηγεί στην επίτευξη πλεονασμάτων τόσο στον προϋπολογισμό όσο και στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών.

Γράφημα 2: Πηγή-European Commission

Το 2014 αποτέλεσε ορόσημο με πολλές προκλήσεις για το ελληνικό χρηματοπιστωτικό σύστημα δεδομένου ότι οι ελληνικές τράπεζες, μεταξύ αυτών και η ΑΤΤΙCΑ ΒΑΝΚ, κλήθηκαν να διαχειριστούν αποτελεσματικά τις συνέπειες της κλιμακούμενης οικονομικής ύφεσης. Η διαφαινόμενη ανάκαμψη της οικονομικής δραστηριότητας στη χώρα μας αντανάκλαται σταδιακά στα μεγέθη των ελληνικών εμπορικών τραπεζών, δεδομένης της ανοδικής τάσης της οργανικής κερδοφορίας, κυρίως ως συνέπεια της αύξησης των καθαρών εσόδων από τόκους, καθώς και των προσπαθειών για την περιστολή του κόστους λειτουργίας τους.

Παρόλα αυτά η συνεχόμενη ύφεση στην Ελληνική Οικονομία έχει οδηγήσει στην αύξηση των καθυστερήσεων στην καταναλωτική, στεγαστική και επιχειρηματική πίστη αποτελώντας ένα δυσμενή παράγοντα για το Ελληνικό χρηματοπιστωτικό σύστημα. Τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος υποδηλώνουν ότι το 9μηνο του 2014 ο δείκτης καθυστερήσεων >90 ημερών για το σύνολο του τραπεζικού συστήματος υπερέβει το 34% ακολουθώντας την ανοδική τάση των τελευταίων ετών.

Σημειώνεται ότι από την 11/02/2015 οι ελληνικές τράπεζες δεν έχουν πρόσβαση στα κεφάλαια της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και έχουν αναγκαστεί να προσφύγουν στον Έκτακτο Μηχανισμό παροχής ρευστότητας της Τράπεζας της Ελλάδος. Πιθανή συμφωνία με τους ευρωπαϊούς εταίρους θα σημάνει την επιστροφή των Τραπεζών στη χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και στην αποδοχή από την τελευταία των τίτλων έκδοσης του ελληνικού δημοσίου ως ενέχυρο.

Μέσα σε αυτά τα πλαίσια ο Όμιλος της Atticabank ολοκλήρωσε μέσα στο 2013 την ενδυνάμωση των ιδίων κεφαλαίων του με Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου ύψους 199,4 εκ. ευρώ και έκδοση Μετατρέψιμου Ομολογιακού Δανείου ύψους 199,4 εκ. ευρώ, συγκεντρώνοντας συνολικά κεφάλαια ύψους 398,8 εκ. ευρώ.

Στις 06/03/2014 η ΤτΕ παρουσίασε την «**Έκθεση Άσκησης Προσομοίωσης Ακραίων Καταστάσεων για τον Ελληνικό Τραπεζικό Τομέα**» για το διάστημα Ιουνίου 2013 - Δεκεμβρίου 2016. Η σχετική έκθεση, περιγράφει αναλυτικά την επίδραση που προβλέπεται ότι θα ασκήσουν στις εκτιμώμενες κεφαλαιακές ανάγκες των τραπεζών για την περίοδο 2013-2016: (i) οι αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου στο σύνολο του δανειακού χαρτοφυλακίου των τραπεζών, αλλά και (ii) η εκτιμώμενη λειτουργική κερδοφορία των τραπεζών, βάσει μιας συντηρητικής θεώρησης των σχεδίων αναδιάρθρωσης που υπέβαλαν οι τράπεζες στην ΤτΕ στα τέλη του 2013. Οι κεφαλαιακές ανάγκες κάθε τράπεζας υπολογίστηκαν ως η διαφορά ανάμεσα στο στόχο που τέθηκε για το απαιτούμενο επίπεδο των Κύριων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων της στο τέλος του 2016 και στα αντίστοιχα εκτιμώμενα επίπεδα των Κύριων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων της. Για την Attica bank η ΤτΕ υπολόγισε απαιτούμενη κεφαλαιακή ενίσχυση επιπλέον ποσού 397 εκ ευρώ. Ο Όμιλος προχώρησε στις απαραίτητες ενέργειες για την περαιτέρω ενίσχυση των ιδίων κεφαλαίων του στα πλαίσια και της από 06/03/2014 «Έκθεσης Άσκησης Προσομοίωσης Ακραίων Καταστάσεων για τον Ελληνικό Τραπεζικό Τομέα». Πιο συγκεκριμένα η Γενική Συνέλευση των μετόχων στις 10/12/2014 αποφάσισε την περαιτέρω κεφαλαιακή ενίσχυση του Ομίλου για ποσό 433,4 εκ ευρώ.

2. ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΗ ΒΑΣΗ

Αναφορικά με την διάρθρωση των Ιδίων Κεφαλαίων του ο Όμιλος εφαρμόζει τις οδηγίες του Κανονισμού 575/2013 και της ΕΠΑΘ 114/2014. Σύμφωνα με τις διατάξεις των ανωτέρω τα ίδια κεφάλαια του Ομίλου αναλύονται στις εξής κατηγορίες:

Τα εποπτικά κεφάλαια των πιστωτικών ιδρυμάτων διακρίνονται σε :

- **Κεφάλαια της κατηγορίας 1 (Tier 1)** τα οποία αναλύονται περαιτέρω σε.
  - **Κεφάλαια κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (Common Equity Tier 1 – CET 1)**: τα οποία περιλαμβάνουν το μετοχικό κεφάλαιο, τα αποθεματικά, τα κέρδη περιόδου καθώς και τις προνομιούχες μετοχές οι οποίες αφορούν στην συμμετοχή του Ομίλου στο Νόμο Ν. 3723/2008 για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της χρηματοπιστωτικής κρίσης. Από την κατηγορία κεφαλαίων αυτή αφαιρούνται διάφορες εποπτικές προσαρμογές.
  - **Πρόσθετα κεφάλαια της Κατηγορίας 1**: τα οποία περιλαμβάνουν μετατρέψιμο ομόλογο του οποίου την έκδοση προχώρησε ο Όμιλος στα πλαίσια της ανακεφαλαιοποίησης του.
- **Κεφάλαια της κατηγορίας 2 (Tier 2)**: τα οποία περιλαμβάνουν δανειακό κεφάλαιο μειωμένης εξασφάλισης.

(τα ποσά σε χιλ.ευρώ)

T1 - Κεφάλαια της κατηγορίας 1 (Tier I Capital)	
CET1 - Κεφάλαια κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (Common Equity Tier 1 Capital)	
Μετοχικό Κεφάλαιο (κοινές μετοχές)	313.738
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	356.050
Αποθεματικά	-1.066
Αποτελέσματα εις νέον	-510.903
Δικαιώματα μειοψηφίας	1.146
Λοιπά στοιχεία εξομοιούμενα με μετοχικό κεφάλαιο	100.200
Αφαιρετικά Στοιχεία Κεφαλαίων της Κατηγορίας 1 (Καν. 575/2013 άρθρο 36)	
Αξία άυλων παγίων στοιχείων	-5.790
Μικτή αξία των περιουσιακών στοιχείων του συνταξιοδοτικού ταμείου προκαθορισμένων παροχών	-2.480
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που βασίζονται σε μελλοντική κερδοφορία και δεν προκύπτουν από προσωρινές διαφορές	-685
Μέσα Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών για υπολογισμό ορίου 10% (15%) CET I	250.210
Αφαιρετικά στοιχεία Κεφαλαίων της Κατηγορίας 1 (Καν. 575/2013 άρθρα 48 και 470)	
Σημαντικές επενδύσεις σε οντότητες του χρηματοπιστωτικού τομέα > 10% CET I	0
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που βασίζονται σε μελλοντική κερδοφορία και προκύπτουν από προσωρινές διαφορές > 10% CET I	-8.050
Σύνολο εξαιρούμενων στοιχείων > 15% CET I	-447
CET1 - 'Σύνολο Μέσων Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών (Common Equity Tier 1 Capital)	241.713
Πρόσθετα κεφάλαια της Κατηγορίας 1	
Μετατρέψιμο Ομολογιακό Δάνειο	95.571
Αφαιρετικά στοιχεία Πρόσθετων Κεφαλαίων της Κατηγορίας 1 (Καν. 575/2013 άρθρο 472)	
Αξία άυλων παγίων στοιχείων	-23.161
T1 - Σύνολο Κεφάλαια της κατηγορίας 1 (Tier I Capital)	314.122
T2 - Κεφάλαια της κατηγορίας 2 (Tier II Capital)	
Υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης ορισμένης διάρκειας	15.851
T2 - Σύνολο Κεφαλαίων της κατηγορίας 2 (Tier II Capital)	15.851
Σύνολο Εποπτικών Ιδίων Κεφαλαίων (T1 + T2)	329.973

Πίνακας 3: Πίνακας Ιδίων κεφαλαίων του Ομίλου.

3. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ

Το ρυθμιστικό και εποπτικό πλαίσιο που επιβάλλεται από την Επιτροπή της Βασιλείας, την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Τράπεζα της Ελλάδος, δημιουργεί την ανάγκη για ενίσχυση των συστημάτων παρακολούθησης και διαχείρισης των κινδύνων. Στο πλαίσιο αυτό ο Όμιλος εφαρμόζει σύγχρονες μεθόδους προκειμένου να παρακολουθεί και να διαχειρίζεται αποτελεσματικά τους κινδύνους που ενέχουν οι δραστηριότητές του, με βάση τη βέλτιστη διεθνή πρακτική.

Στον Όμιλο έχουν θεσμοθετηθεί θεσμικά όργανα τα οποία εμπλέκονται ενεργά στο γενικότερο πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων. Αυτά περιλαμβάνουν την Εκτελεστική Επιτροπή, την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, την Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού και Παθητικού (ALCO), την Επιτροπή Ελέγχου, τις Επιτροπές Διαχείρισης Καθυστερήσεων καθώς και το Συμβούλιο και την Επιτροπή Πιστοδοτήσεων της Τράπεζας. Πιο συγκεκριμένα

- Η Εκτελεστική Επιτροπή αποτελεί το ανώτατο διοικητικό όργανο με εκτελεστικές αρμοδιότητες το οποίο έχει την ευθύνη της συνεπούς υλοποίησης της εγκεκριμένης από το Δ.Σ. επιχειρησιακής στρατηγικής και της εξειδίκευσης της ανά υπηρεσιακή μονάδα καθώς και της ανάπτυξης, ενσωμάτωσης και περιοδικής αξιολόγησης των μηχανισμών και διαδικασιών του συστήματος εσωτερικού ελέγχου.
- Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων είναι υπεύθυνη για τον καθορισμό των αρχών οι οποίες πρέπει να διέπουν τη διαχείριση των κινδύνων ως προς την αναγνώριση, πρόβλεψη, μέτρηση, παρακολούθηση, έλεγχο και αντιμετώπισή τους καθώς και για την επαρκή ενημέρωση του Δ.Σ., για όλα τα θέματα που αφορούν στη στρατηγική ανάληψη κινδύνων.
- Η Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού και Παθητικού (ALCO) είναι επιφορτισμένη με τη ρύθμιση της σχέσης και την διάρθρωση του Ενεργητικού και του Παθητικού του Ομίλου σε συνάρτηση με τους κινδύνους του χρηματοπιστωτικού περιβάλλοντος. Πέραν αυτού η ALCO εμπλέκεται και σε ένα σύνολο επιπλέον διαδικασιών αναφορικά με την διαχείριση κινδύνων
  - Συμμετέχει στον σχεδιασμό νέων προϊόντων αξιολογώντας την σχέση κινδύνου – απόδοσης κατά την τιμολόγηση.
  - Είναι αρμόδια για την εφαρμογή του Σχεδίου Αντιμετώπισης Καταστάσεων Κρίσης Ρευστότητας και την τήρηση της εγκεκριμένης από το ΔΣ Πολιτικής Ρευστότητας.
  - Εμπλέκεται ενεργά στην πολιτική δαπανών του Ομίλου και στην προσπάθεια περιορισμού του λειτουργικού κόστους.
- Η Επιτροπή Ελέγχου είναι υπεύθυνη για την υποστήριξη και την εποπτεία του πλαισίου Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου (ΣΕΕ) και τη διασφάλιση της εφαρμογής όλων των απαραίτητων μέτρων για την αναγνώριση, την εκτίμηση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο των κινδύνων που αντιμετωπίζει ο Όμιλος. Επίσης στις αρμοδιότητες της εμπíπτουν:
  - Η επίβλεψη και η αξιολόγηση των διαδικασιών κατάρτισης των δημοσιευμένων ετήσιων και περιοδικών οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα.
  - Η επίβλεψη του διενεργούμενου από τους τακτικούς ορκωτούς ελεγκτές λογιστές ελέγχου των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου και η σε τακτική βάση συνεργασία μαζί τους.
- Οι Επιτροπές Διαχείρισης Καθυστερήσεων είναι αρμόδιες για την διαχείριση λογαριασμών οι οποίοι βρίσκονται είτε σε στάδιο προσωρινής καθυστέρησης, είτε έχουν τεθεί σε status ιδιαίτερης προσοχής (σωρεία δυσμενών, αιτήσεις για υπαγωγή στα άρθρα 99,107 κλπ) είτε βρίσκονται σε εμπλοκή.
- Το Συμβούλιο και η Επιτροπή Πιστοδοτήσεων είναι διακριτά όργανα αρμόδια για την τήρηση της πιστωτικής πολιτικής του Ομίλου η οποία ανταποκρίνεται αφενός στην υποχρέωση διασφάλισης του καταθέτη και αφετέρου στο ρόλο του Ομίλου στην διανομή των χρηματικών πόρων της κοινωνίας.

Ο Όμιλος έχει συστήσει ανεξάρτητη Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων η οποία οργανωτικά αναφέρεται στην Γενική Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων και Στρατηγικού Σχεδιασμού ενώ είναι θεσμοθετημένη η συμμετοχή του Διευθυντή Διαχείρισης Κινδύνων σε διάφορες επιτροπές (ALCO, Συμβούλιο Πιστοδοτήσεων κλπ). Βασικός της ρόλος είναι η παρακολούθηση όλων των κινδύνων στους οποίους μπορεί να εμπλακεί ο Όμιλος μέσω των εξειδικευμένων τμημάτων της τα οποία είναι :

- Τμήμα παρακολούθησης και αξιολόγησης Πιστωτικού Κινδύνου.
- Τμήμα παρακολούθησης και αξιολόγησης Κινδύνου Αγοράς και Λειτουργικού Κινδύνου.

Επιπλέον βασικό στόχο αποτελεί η διατήρηση του επιπέδου ανάληψης επιχειρηματικών κινδύνων εντός των προκαθορισμένων ορίων όπως αυτά ορίζονται στα πλαίσια της γενικότερης επιχειρησιακής στρατηγικής. Πιο συγκεκριμένα η Διεύθυνση έχει ως αποστολή:

- Την ανάλυση, μέτρηση παρακολούθηση, έλεγχο και αναφορά προς την Διοίκηση των αναλαμβανόμενων κινδύνων των στοιχείων του ισολογισμού του Ομίλου (Πιστωτικός Κίνδυνος, Κίνδυνος Αγοράς, Λειτουργικός Κίνδυνος κ.α).
- Τον υπολογισμό του κανονιστικού και εσωτερικού κεφαλαίου που απαιτείται για την κάλυψη των ανωτέρω κινδύνων.
- Τον καθορισμό του πλαισίου ευχέρειας ανάληψης κινδύνων από τα διοικητικά επίπεδα του Ομίλου.
- Τον τακτικό χειρισμό, σχετικών με τον κίνδυνο θεμάτων, στα πλαίσια των αποφάσεων των θεσμικών οργάνων του Ομίλου.

4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (ΔΑΕΕΚ)

Ο Όμιλος για την εκτίμηση της επάρκειας των ιδίων κεφαλαίων που θεωρεί κατάλληλα για την κάλυψη της φύσης και του επιπέδου των κινδύνων που αναλαμβάνει, εφαρμόζει τον Νόμο Ν.4261/2014 της κυβέρνησης και τις διατάξεις της Τράπεζας της Ελλάδος.

Πιο συγκεκριμένα ο Όμιλος κατ' εφαρμογή του Κανονισμού 575/2013 υπολογίζει ελάχιστες κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον Πιστωτικό Κίνδυνο, τον Κίνδυνο Αγοράς και τον Λειτουργικό Κίνδυνο αντίστοιχα. Σημειώνεται επιπλέον ότι για τον Πιστωτικό Κίνδυνο εφαρμόζεται η Τυποποιημένη Προσέγγιση ενώ για τον Λειτουργικό Κίνδυνο ο Όμιλος εφαρμόζει την Μέθοδο του Βασικού Δείκτη.

Πέραν των ελάχιστων κεφαλαιακών απαιτήσεων ο Όμιλος κατ' εφαρμογή του Νόμου Ν.4261/2014 διαθέτει αξιόπιστες, αποτελεσματικές και ολοκληρωμένες στρατηγικές και διαδικασίες για την αξιολόγηση και τη διατήρηση σε διαρκή βάση του ύψους, της σύνθεσης και της κατανομής των ιδίων κεφαλαίων που θεωρούνται επαρκή για την κάλυψη της φύσης και του επιπέδου των κινδύνων που αναλαμβάνει (εσωτερικό κεφάλαιο). Ειδικότερα αναφορικά με τον πιστωτικό κίνδυνο, στα πλαίσια της ΔΑΕΕΚ, ο Όμιλος εφαρμόζει τον εποπτικό τύπο της Προσέγγισης Εσωτερικών Διαβαθμίσεων προκειμένου να υπολογίσει την αναμενόμενη και μη αναμενόμενη ζημιά του χαρτοφυλακίου του και το απαραίτητο εποπτικό κεφάλαιο που θα απαιτούνταν για να καλυφθεί αυτή.

Επιπλέον στα πλαίσια αυτής της Διαδικασίας Αξιολόγησης Επάρκειας Εσωτερικού Κεφαλαίου (ΔΑΕΕΚ) εξετάζονται από ποσοτικής και ποιοτικής πλευράς τα κάτωθι στοιχεία:

1. Επίπεδο, δομή και σταθερότητα εποπτικών κεφαλαίων.
2. Κερδοφορία και διατηρησιμότητα της.
3. Κίνδυνος συγκέντρωσης πιστωτικού κινδύνου.
4. Κίνδυνος Αγοράς.
5. Κίνδυνος επιτοκίου στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο.
6. Κίνδυνος Ρευστότητας.
7. Λειτουργικός Κίνδυνος.
8. Κίνδυνος Μόχλευσης
9. Κίνδυνος Συμμόρφωσης.
10. Επίπεδο και κατανομή του εσωτερικού κεφαλαίου.

Από την αξιολόγηση της διαχρονικής εξέλιξης των μεγεθών για τα ανωτέρω πεδία και λαμβάνοντας υπόψη τις ποιοτικές απόψεις στελεχών προσδιορίζονται επιπλέον κεφαλαιακές απαιτήσεις για την περαιτέρω κάλυψη των εξής:

- Υποεκτίμηση Πιστωτικού Κινδύνου κατά την χρήση της τυποποιημένης μεθοδολογίας.
- Υποεκτίμηση του Κινδύνου Αγοράς.
- Υποεκτίμηση Λειτουργικού Κινδύνου κατά την χρήση της μεθοδολογίας του Βασικού Δείκτη.
- Λοιποί Κίνδυνοι όπως ο κίνδυνος επιτοκίου, κίνδυνος συγκέντρωσης, κίνδυνος ρευστότητας, κίνδυνος κερδοφορίας, κίνδυνος κεφαλαίων και κίνδυνος φήμης.

Το εσωτερικό κεφάλαιο υπολογίζεται ως το άθροισμα των επιμέρους αξιολογήσεων για την κάλυψη κάθε μορφής κινδύνου. Στον Πίνακα 4 αναλύονται οι κεφαλαιακές απαιτήσεις του Ομίλου ανά μορφή κινδύνου σύμφωνα με τον Κανονισμό 575/2013:

(τα ποσά σε χιλ.ευρώ)

Πιστωτικός Κίνδυνος: Κατηγορίες ανοιγμάτων σύμφωνα με την Τυποποιημένη Προσέγγιση	251.334
Κεντρικές κυβερνήσεις ή κεντρικές τράπεζες	0
Περιφερειακές κυβερνήσεις και τοπικές αρχές	46,77
Οντότητες του δημοσίου τομέα	1.396
Πολυμερείς Τράπεζες Ανάπτυξης	0
Διεθνείς Οργανισμοί	0
Τράπεζες και χρηματοδοτικά ιδρύματα	2.530
Επιχειρήσεις	107.368
Λιανική Τραπεζική	15.807
Εξασφαλισμένα με ακίνητη περιουσία	24.341
Αθέτηση	82.461
Στοιχεία που υπάγονται εποπτικά σε κατηγορίες υψηλού κινδύνου	0
Καλυμμένα ομόλογα	0
Απαιτήσεις έναντι ιδρυμάτων και επιχειρήσεων με βραχυπρόθεσμη πιστοληπτική αξιολόγηση	0
Μερίδια Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων Κινητών Αξιών (ΟΣΕΚΑ)	0
Ανοίγματα σε μετοχές	2.874
Λοιπά ανοίγματα	14.511
Κίνδυνος Αγοράς	8.224
Εμπορεύσιμοι πιστωτικοί τίτλοι	90
Μετοχές	8.135
Συνάλλαγμα	0
Λειτουργικός Κίνδυνος: Προσέγγιση Βασικού Δείκτη (BIA)	12.538

Πίνακας 4: Σύνολο κεφαλαιακών απαιτήσεων.

Ως Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας, ορίζεται ο λόγος των εποπτικών Ιδίων Κεφαλαίων προς τα στοιχεία του Ενεργητικού καθώς και τα εκτός Κατάστασης Οικονομικής Θέσης στοιχεία, σταθμισμένα κατά τον κίνδυνο που αυτά περικλείουν. Ως Δείκτης Tier 1 ορίζεται αντίστοιχα ο λόγος των Κεφαλαίων της κατηγορίας 1 (Tier 1) προς τα σταθμισμένα στοιχεία Ενεργητικού (εντός και εκτός ισολογισμού) ενώ με αντίστοιχο τρόπο ορίζεται και ο δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (CET 1).

Σύμφωνα με τον Κανονισμό 575/2013 και την ΕΠΑΘ 114/04.08.2014 οι τράπεζες πρέπει σε ατομική και σε ενοποιημένη βάση να πληρούν κατ' ελάχιστον δείκτη κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (CET 1) 4,5%, δείκτη κεφαλαίου της κατηγορίας 1 (TIER 1) 6% και συνολικό δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας (Total Capital Ratio) 8%.

Σημειώνουμε ότι η εν λόγω ΕΠΑΘ κατήργησε την ΠΕΕ 13/28.3.2013 ενώ προβλέπει ακόμα μεταβατικές διατάξεις αναφορικά με την εφαρμογή εποπτικών αφαιρέσεων από τα κεφάλαια κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (Common Equity Tier 1 – CET 1). Πιο συγκεκριμένα προβλέπεται σταδιακή εφαρμογή έως το 2024 της αφαίρεσης των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων οι οποίες βασίζονται σε μελλοντική κερδοφορία. Επιπλέον η ΕΠΑΘ

114/04.08.2014 προβλέπει σταδιακή εφαρμογή έως το 2018 της αφαίρεσης από τα κεφάλαια κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 των άυλων στοιχείων του ενεργητικού², των περιουσιακών στοιχείων του συνταξιοδοτικού ταμείου προκαθορισμένων παροχών και συγκεκριμένων τοποθετήσεων της Τράπεζας σε οντότητες του χρηματοπιστωτικού τομέα.

Επιπροσθέτως σύμφωνα με την Οδηγία 2013/36/ΕΕ οι τράπεζες, επίσης, θα υποχρεούνται να δημιουργήσουν σταδιακά ένα αποθεματικό διατήρησης κεφαλαίων (capital conservation buffer) 2,5% μέχρι την 01-01-2019 (0,625% την 01-01-2016, 1,25% την 01-01-2017 και 1,875% την 01-01-2018) πέραν των υφιστάμενων κεφαλαίων κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (CET 1) και των ελάχιστων εποπτικών ιδίων κεφαλαίων.

Συνολικά οι ελάχιστοι δείκτες που πρέπει να τηρούνται συμπεριλαμβανομένου του αποθεματικού διατήρησης κεφαλαίων (capital conservation buffer) και οι οποίοι θα ισχύουν από 01-01-2019 είναι:

- ελάχιστος δείκτης κοινών ιδίων κεφαλαίων 7%.
- συνολικός δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας 10,5%.

Τέλος η Οδηγία 2013/36/ΕΕ προβλέπει την διακριτική ευχέρεια επιβολής από τα Κράτη Μέλη των εξής αποθεμάτων ασφαλείας

- Αντικυκλικό Κεφαλαιακό Απόθεμα Ασφαλείας.
- Απόθεμα Ασφαλείας Συστημικού Κινδύνου.

Στις 31/12/2014 ο Όμιλος τηρούσε τους βασικούς δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας σύμφωνα με την ΕΠΑΘ 114/04.08.2014 (Πίνακας 5).

(τα ποσά σε χιλ.ευρώ)

Σύνολο Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (Κανονισμός 575/2013)	272.096
Σύνολο Σταθμισμένου Ενεργητικού (Κανονισμός 575/2013)	3.401.198
- έναντι πιστωτικού κινδύνου	3.141.674
- έναντι κινδύνου αγοράς	102.804
- έναντι λειτουργικού κινδύνου	156.720
Σύνολο Εποπτικών Ιδίων Κεφαλαίων	329.973
Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (CET 1)	7,1%
Πλεόνασμα/Ελλειμμα μέσω κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1	88.660
Δείκτης Κεφαλαίου της Κατηγορίας 1 (Tier I)	9,2%
Πλεόνασμα/Ελλειμμα μέσω κεφαλαίου της κατηγορίας 1	110.051
Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας	9,7%
Πλεόνασμα/Ελλειμμα του συνόλου των ιδίων κεφαλαίων	57.879

Πίνακας 5: Σύνολο κεφαλαιακών απαιτήσεων και Εποπτικών ΙΚ. Βασικοί Κεφαλαιακοί Δείκτες

² Το εναπομένον ποσό των άυλων στοιχείων του ενεργητικού αφαιρείται από τα Κεφάλαια της Κατηγορίας 1.

5. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

5.1. Ορισμός Πιστωτικού Κινδύνου

Ως πιστωτικός κίνδυνος ορίζεται ο ενδεχόμενος κίνδυνος ζημιών που μπορεί να προκύψει από την αθέτηση των συμβατικών υποχρεώσεων των αντισυμβαλλόμενων προς τον Όμιλο. Ο συγκεκριμένος κίνδυνος αποτελεί την πιο σημαντική πηγή κινδύνου και η συστηματική παρακολούθηση καθώς και η αποτελεσματική διαχείρισή του θεωρείται πρωταρχικός στόχος του Ομίλου.

5.2 Παρακολούθηση και διαχείριση Πιστωτικού Κινδύνου

Ο Όμιλος σύμφωνα με τον Νόμο 4261/2014 διαθέτει ανεξάρτητη Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων η οποία είναι υπεύθυνη για την υλοποίηση των στόχων και της πολιτικής διαχείρισης κινδύνων του πιστωτικού ιδρύματος όπως ορίζονται από την Διοίκηση.

Η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων διαιρείται σε δύο τμήματα κάθε ένα από τα οποία εξειδικεύεται σε διαφορετικές κατηγορίες κινδύνων στους οποίους είναι εκτεθειμένο το πιστωτικό ίδρυμα. Επιπλέον τα 2 επιμέρους τμήματα συνεργάζονται αναφορικά με κινδύνους που δεν εμπίπτουν σε μια συγκεκριμένη κατηγορία καθώς και στον προσδιορισμό του εσωτερικού κεφαλαίου του Ομίλου για την κάλυψη των αναμενόμενων και μη-αναμενόμενων ζημιών.

Το αρμόδιο τμήμα για την παρακολούθηση του πιστωτικού κινδύνου είναι το «ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ».

Το τμήμα αυτό ασχολείται με τον πιστωτικό κίνδυνο και τον κίνδυνο συγκέντρωσης εξελίσσοντας συστήματα αναφοράς και μέτρησης των κινδύνων και αναπτύσσοντας πολιτικές αντιστάθμισης και μείωσής τους.

Πιο συγκεκριμένα για τον πιστωτικό κίνδυνο:

- Καθορίζει κριτήρια έγκαιρου εντοπισμού κινδύνων (early warning system) για τον πιστωτικό κίνδυνο σε ατομικά και συνολικά χαρτοφυλάκια και εισηγείται για τις κατάλληλες διαδικασίες και μέτρα αυξημένης παρακολούθησης διαρκώς ή και περιοδικά σε περιπτώσεις χαμηλού κινδύνου.
- Ελέγχει και παρακολουθεί την ορθή λειτουργία των Συστημάτων Μέτρησης Πιστωτικού κινδύνου για την Επιχειρηματική και την Καταναλωτική πίστη.
- Επεξεργάζεται και υποβάλλει στην Τράπεζα της Ελλάδος τα στοιχεία που αφορούν στην κεφαλαιακή επάρκεια του Ομίλου για τον Πιστωτικό Κίνδυνο σύμφωνα με τις διατάξεις της Βασιλείας III – CRD IV.
- Ελέγχει τη συνολική στατιστική σημαντικότητα των υποδειγμάτων μέτρησης της πιστοληπτικής ικανότητας των εταιρικών πελατών και των πελατών καταναλωτικής πίστης.
- Αναπτύσσει και εφαρμόζει μεθόδους ελέγχου αποδοχής (validation tests) των υποδειγμάτων μέτρησης πιστωτικού κινδύνου.
- Εντοπίζει πιθανές συσχετίσεις μεταξύ των χαρακτηριστικών των πελατών, εξασφαλίζοντας τη σταθερότητα πληθυσμών και απόδοσης κριτηρίων αποδοχής.
- Προτείνει τον επαναπροσδιορισμό των ορίων αποδοχής (κατώφλι διαφοροποίησης cut-off strategy) με σκοπό τη βελτιστοποίηση της πιστωτικής στρατηγικής.
- Παρέχει τακτική πληροφόρηση στη Διοίκηση και στα αρμόδια συμβούλια, εξειδικευμένων αναλύσεων της έκθεσης σε κινδύνους που αναλαμβάνει ο Όμιλος και σε ενοποιημένη βάση ο Όμιλος, σχετικά με την κατηγοριοποίηση των πελατών σε ζώνες Πιστοληπτικής Ικανότητας (credit ratings) και εκτίμησης της πιθανότητας ασυνέπειας (PD: Probability of Default), ανά πελάτη, τύπο προϊόντος, τύπο εξασφάλισης, καθυστέρηση αποπληρωμής και ρυθμούς απόδοσης σύμφωνα με τα διεθνή χρηματοοικονομικά πρότυπα.
- Επεξεργάζεται και υποβάλλει στην Τράπεζα της Ελλάδος τα στοιχεία που αφορούν στα πληροφοριακά συστήματα μέτρησης και διαχείρισης πιστωτικού Κινδύνου.
- Επεξεργάζεται μεθοδολογίες και διαδικασίες για την εκτίμηση του εσωτερικού κεφαλαίου για την κάλυψη τυχόν υποεκτίμησης του Πιστωτικού κινδύνου από τις διατάξεις της Βασιλείας III.
- Σε συνεργασία με το «ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ» δημιουργεί διαδικασίες ελέγχου του Πιστωτικού Κινδύνου αντισυμβαλλομένου.
- Εκπονεί τεστ ακραίων καταστάσεων (stress-testing) για τον πιστωτικό κίνδυνο και τον πιστωτικό κίνδυνο αντισυμβαλλομένου.

- Εφαρμόζει μεθοδολογίες προσδιορισμού του ύψους των προβλέψεων απομείωσης και των προσαρμογών αξίας των ανοιγμάτων της Τράπεζας, σε σχέση με το υφιστάμενο κανονιστικό πλαίσιο. Επιπλέον σε συνεργασία με την Γενική Διεύθυνση Αναδιάρθρωσης Πιστώσεων, ασχολείται γενικότερα με την πολιτική προβλέψεων, το επίπεδο κάλυψης καθυστερήσεων από προβλέψεις, ύψος προβλέψεων, ύψος καθυστερήσεων και δυνατότητα ρευστοποίησης, την συχνότητα επισκόπησης των προβλέψεων για τις καθυστερήσεις και την πολιτική διαγραφών.
- Προβαίνει σε διαχρονική ανάλυση ανοιγμάτων ανά χαρτοφυλάκιο για να διαπιστωθεί η επιδείνωση ή μη της ποιότητας των ανοιγμάτων και η παρουσίαση καθυστερήσεων και αθετήσεων. Επιπλέον αναλύει την ποιότητα των ανοιγμάτων με βάση το rating, την ληκτότητα και την κάλυψή τους ανά τύπο και ύψος εξασφαλίσεων, των καθυστερήσεων ανά διάστημα καθυστέρησης στο σύνολο του χαρτοφυλακίου και την ανάλυση συμπεριφοράς νέων δανείων. Εξετάζει ακόμη την σχέση των καθυστερήσεων με τον ΡΤΙ (Price-To-Income) και τον LTV (Loan-To-Value).
- Εξελίσσει συστήματα μέτρησης και παρακολούθησης πιστωτικού κινδύνου και πιο συγκεκριμένα: Τις διαδικασίες και την περιοδικότητα ενημέρωσης των πιστωτικών φακέλων και της εσωτερικής διαβάθμισης, την δυνατότητα παρακολούθησης και μέτρησης των κινδύνων που αφορούν έναν αντισυμβαλλόμενο ή συνδεδεμένους αντισυμβαλλόμενους (όμιλοι), την πληρότητα του συστήματος διαχείρισης εξασφαλίσεων.

5.3 Διαδικασίες διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου

Για σκοπούς καλύτερης διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου υπάρχει συνεχής αναθεώρηση των πιστωτικών πολιτικών του Ομίλου και παρακολούθηση συμμόρφωσης των σχετικών υπηρεσιακών μονάδων με τις πολιτικές αυτές.

Ο Όμιλος προσδίδει σημαντική προτεραιότητα στην ανάπτυξη εργαλείων εσωτερικής αξιολόγησης των κινδύνων βάσει συγκεκριμένων χαρακτηριστικών ανά είδος χρηματοδοτικού ανοίγματος. Η προσπάθεια αυτή είναι ευθυγραμμισμένη με τις απαιτήσεις που επιβάλλονται από το εποπτικό πλαίσιο περί υπολογισμού της κεφαλαιακής επάρκειας για τις τράπεζες (Basel III, CAD IV).

Στις χορηγήσεις της καταναλωτικής και της στεγαστικής πίστης εφαρμόζεται σύστημα αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των πελατών (credit scoring) που καλύπτει τις πιστωτικές κάρτες και τα δανειακά προϊόντα.

Μεγάλη έμφαση δίνεται στην αξιολόγηση της ποιότητας των χαρτοφυλακίων στον τομέα των επιχειρηματικών δανείων και στον τομέα της καταναλωτικής-στεγαστικής πίστης. Με την χρήση αναπτυγμένων συστημάτων για την μέτρηση του πιστωτικού κινδύνου και την αξιολόγηση των πιστούχων με βάση ποσοτικά και ποιοτικά κριτήρια οι πιστωτικοί κίνδυνοι που ελλοχεύουν διαπιστώνονται και αντιμετωπίζονται έγκαιρα και αποτελεσματικά. Για τις επιχειρήσεις λαμβάνονται υπόψη οι εξωτερικές πιστοληπτικές αξιολογήσεις του Ε.Ο.Π.Α «ΙCΑΡ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ» ο οποίος έχει αναγνωριστεί από την ΤτΕ σύμφωνα με την απόφαση 262/8/26.6.2008. Το συγκεκριμένο υπόδειγμα αξιολόγησης κατατάσσει τις εταιρείες σε βαθμίδες πιστοληπτικής ικανότητας (rating) και βοηθά στην ορθολογιστική τιμολόγηση σύμφωνα με τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο.

Η έγκριση των χορηγήσεων του Τραπεζικού Χαρτοφυλακίου γίνεται από την Διεύθυνση Πιστοδοτήσεων, η οποία είναι ανεξάρτητη από τις επιχειρησιακές μονάδες εσόδων του Ομίλου. Για χορηγήσεις που υπερβαίνουν τα εγκριτικά όρια της Διεύθυνσης η έγκριση δίνεται από την Επιτροπή και το Συμβούλιο Πιστοδοτήσεων ή το ΔΣ της Τράπεζας. Η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων παρακολουθεί την εγκριτική διαδικασία και επεμβαίνει στις περιπτώσεις όπου αναλαμβάνονται κίνδυνοι πέραν των ορίων ανοχής του Ομίλου. Επιπλέον η Τράπεζα έχει συστήσει εξειδικευμένη Γενική Διεύθυνση Αναδιάρθρωσης Πιστώσεων της οποίας ο ρόλος εστιάζεται στην αποτελεσματική διαχείριση και αναδιάρθρωση των καθυστερημένων πιστοδοτήσεων και των πιστοδοτήσεων υψηλού κινδύνου καθώς και Συμβούλιο Καθυστερήσεων του Διοικητικού Συμβουλίου το οποίο αποτελεί και το αρμόδιο διοικητικό όργανο για την παρακολούθηση καθυστερήσεων (ΔΟΚ) σύμφωνα με τις ΠΕΕ 42 και 47 της Τράπεζας της Ελλάδος.

5.4 Εφαρμογή της τυποποιημένης μεθόδου

Οι ελάχιστες κεφαλαιακές απαιτήσεις του Πυλώνα I για τον πιστωτικό κίνδυνο υπολογίζονται ανά κατηγορία ανοίγματος ως το 8% του σταθμισμένου ενεργητικού σύμφωνα με την τυποποιημένη προσέγγιση. Στον Πίνακα 6 παρουσιάζονται για κάθε κατηγορία ανοίγματος το σταθμισμένο ενεργητικό και η ελάχιστη κεφαλαιακή απαίτηση

(τα ποσά σε χιλ.ευρώ)

	Σταθμισμένο Ενεργητικό	Κεφαλαιακή Απαίτηση
Σύνολο κατηγοριών ανοιγμάτων σύμφωνα με την Τυποποιημένη Προσέγγιση	3.141.674	251.334
Κεντρικές κυβερνήσεις ή κεντρικές τράπεζες	0	0
Περιφερειακές κυβερνήσεις και τοπικές αρχές	585	47
Οντότητες του δημοσίου τομέα	17.447	1.396
Πολυμερείς Τράπεζες Ανάπτυξης	0	0
Διεθνείς Οργανισμοί	0	0
Τράπεζες και χρηματοδοτικά ιδρύματα	31.622	2.530
Επιχειρήσεις	1.342.100	107.368
Λιανική Τραπεζική	197.588	15.807
Εξασφαλισμένα με ακίνητη περιουσία	304.268	24.341
Αθέτηση	1.030.759	82.461
Στοιχεία που υπάγονται εποπτικά σε κατηγορίες υψηλού κινδύνου	0	0
Καλυμμένα ομόλογα	0	0
Απαιτήσεις έναντι ιδρυμάτων και επιχειρήσεων με βραχυπρόθεσμη πιστοληπτική αξιολόγηση	0	0
Μερίδια Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων Κινητών Αξιών (ΟΣΕΚΑ)	0	0
Ανοίγματα σε μετοχές	35.925	2.874
Λοιπά ανοίγματα	181.382	14.511

Πίνακας 6: Σταθμισμένο Ενεργητικό και Κεφαλαιακή Απαίτηση ανά κατηγορία ανοίγματος.

5.5 Κίνδυνος Απομείωσης Αξίας

Η διαδικασία εκτίμησης επισφάλειας στηρίζεται απόλυτα σε στατιστικά στοιχεία της Τράπεζας ενώ επίσης τηρούνται ιστορικά στοιχεία αθέτησης πληρωμής και διασφαλιστικής αξίας των καλυμμάτων όπως προβλέπεται από το κανονιστικό πλαίσιο και σύμφωνα με τις υποδείξεις της Τράπεζας της Ελλάδος.

Ο Όμιλος διαχωρίζει για εποπτικούς σκοπούς τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα σύμφωνα με οποιοδήποτε από τα ακόλουθα κριτήρια:

- σημαντικά ανοίγματα που έχουν καθυστέρηση άνω των 90 ημερών.
- θεωρείται ότι ο οφειλέτης δεν είναι πιθανό να εκπληρώσει πλήρως τις πιστωτικές του υποχρεώσεις χωρίς τη ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων, ανεξάρτητα από την ύπαρξη οποιουδήποτε καθυστερούμενου ποσού ή από τον αριθμό των ημερών καθυστέρησης.

Στις ενδείξεις αδυναμίας πληρωμής κατατάσσονται οι εξής περιπτώσεις

- η πιστωτική υποχρέωση έχει χαρακτηριστεί ως μη εκτοκίζόμενη
- το ίδρυμα αναγνωρίζει μια σημαντική προσαρμογή πιστωτικού κινδύνου (πρόβλεψη απομείωσης) η οποία δικαιολογείται από τη διαπίστωση σημαντικής επιδείνωσης της ποιότητας της πίστωσης από το χρόνο της χορήγησής της
- η πιστωτική υποχρέωση πωλείται με σημαντική ζημιά.

- η Τράπεζα συναινεί στην επείγουσα αναδιάρθρωση της πιστωτικής υποχρέωσης, η οποία είναι πιθανό ότι θα οδηγήσει στη μείωση της λόγω διαγραφής ή αναδιάταξης σημαντικού τμήματος του κεφαλαίου, των τόκων ή των προμηθειών.
- έχει ζητηθεί η κήρυξη σε πτώχευση του πιστούχου ή η εφαρμογή ανάλογου μέτρου ως προς την πιστωτική του υποχρέωση.
- ο πιστούχος έχει ζητήσει να κηρυχθεί ή έχει κηρυχθεί σε πτώχευση ή τεθεί σε παρόμοιο καθεστώς προστασίας προκειμένου να αποφύγει ή να καθυστερήσει την αποπληρωμή πιστωτικής του υποχρέωσης, τις απαιτήσεις και τα λοιπά ανοίγματα.

Σε περίπτωση τα ανοίγματα εντός ισολογισμού σε έναν οφειλέτη εμφανίζουν καθυστέρηση άνω των 90 ημερών και η ακαθάριστη λογιστική αξία των ανοιγμάτων σε υπερημερία αντιπροσωπεύει περισσότερο από το 20 % της ακαθάριστης λογιστικής αξίας όλων των ανοιγμάτων εντός ισολογισμού έναντι του εν λόγω οφειλέτη, θεωρούνται ως μη εξυπηρετούμενα όλα τα ανοίγματα εντός και εκτός ισολογισμού έναντι του εν λόγω οφειλέτη. Όταν ένας οφειλέτης ανήκει σε όμιλο, αξιολογείται η ανάγκη να θεωρηθούν επίσης και τα ανοίγματα σε άλλες οντότητες του ομίλου ως μη εξυπηρετούμενα, εκτός από ανοίγματα που επηρεάζονται από μεμονωμένες διαφορές που δεν σχετίζονται με τη φερεγγυότητα του αντισυμβαλλομένου

Προβλέψεις για απομείωση της αξίας των χορηγήσεων σε πιστούχους διενεργούνται όταν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι καθίσταται αμφίβολη η είσπραξη μέρους ή συνόλου των οφειλομένων ποσών. Συμβάντα που αποτελούν το έναυσμα για τη διενέργεια ελέγχου απομείωσης (trigger events) αποτελούν τα εξής:

- Αθέτηση των όρων του δανείου από τους πελάτες.
- Ενδείξεις αδυναμίας πληρωμής από τον πιστούχο.
- Αναδιαπραγμάτευση του δανείου με βάση όρους τους οποίους ο Όμιλος δεν θα εξέταζε υπό φυσιολογικές συνθήκες.
- Γεγονότα που έχουν επίπτωση στην μη-ομαλή εξυπηρέτηση των δανείων (επιδείνωση χρηματοοικονομικής θέσης πιστούχου, κήρυξη σε πτώχευση, κ.α.)
- Εξαφάνιση ενεργής αγοράς για το στοιχείο εξασφάλισης του δανείου.

Η διαδικασία υπολογισμού προβλέψεων απομείωσης από τον Όμιλο αποτελεί μια διαδικασία η οποία συμπεριλαμβάνει τις κάτωθι προδιαγραφές

- Λεπτομερή ανάλυση ολόκληρου του δανειακού χαρτοφυλακίου η οποία πραγματοποιείται σε τακτική βάση.
- Πρόσφατα και αξιόπιστα στοιχεία αναφορικά με την πιστωτική ποιότητα του χαρτοφυλακίου τα οποία ενσωματώνουν το σύνολο των εξωτερικών και εσωτερικών παραγόντων οι οποίοι επηρεάζουν την εισπραξιμότητα ενός δανείου.
- Διαδικασία αναγνώρισης των δανείων τα οποία πρέπει να υποβληθούν σε έλεγχο απομείωσης σε ατομική βάση και κατηγοριοποίηση του λοιπού χαρτοφυλακίου σε δάνεια με παρόμοια χαρακτηριστικά κινδύνου (π.χ τύπος δανείου, τύπος προϊόντος, κατηγορία πιστωτικής ποιότητας, τύπος κάλυψης και status επισφάλειας) για αξιολόγηση και ανάλυση σε συλλογική βάση.
- Ενσωμάτωση τρεχόντων αξιών καλυμμάτων οι οποίες λαμβάνουν υπόψη και τα κόστη εκποίησης τους (Collateral Disposition Costs).
- Διαδικασία για την εκτίμηση ζημιάς και τον υπολογισμό απομείωσης των δανείων τα οποία υποβάλλονται σε εξατομικευμένο έλεγχο απομείωσης.
- Μεθοδολογία σύμφωνα με την οποία τα δάνεια τα οποία έχουν υποβληθεί σε εξατομικευμένο έλεγχο απομείωσης, για τα οποία όμως δεν έχει προκύψει ζημιά απομείωσης, κατηγοριοποιούνται περαιτέρω για αξιολόγηση και ανάλυση σε συλλογική βάση.
- Διαδικασία διαγραφών μη εισπραξιμών δανείων.
- Μεθοδολογία ενσωμάτωσης των υπολογιζόμενων προβλέψεων απομείωσης στις λογιστικές καταστάσεις σε συμμόρφωση με το υφιστάμενο νομο-κανονιστικό πλαίσιο.

Για τον υπολογισμό της απομείωσης της αξίας των χορηγήσεων ο Όμιλος διενεργεί κάθε ημερομηνία συντάξεως οικονομικών καταστάσεων έλεγχο απομείωσης (impairment test). Οι προβλέψεις απομείωσης διακρίνονται σε Ειδικές και Γενικές προβλέψεις. Ο έλεγχος απομείωσης γίνεται σε 2 στάδια κατ εφαρμογή των διεθνών προτύπων χρηματοοικονομικής πληροφόρησης (ΔΛΠ 39)

ΒΗΜΑ 1: Ειδικός Έλεγχος Απομείωσης.

- Όλα τα δάνεια και οι απαιτήσεις από πελάτες που θεωρούνται σημαντικά σε ατομικό επίπεδο, αξιολογούνται κατά περίπτωση, για ύπαρξη αντικειμενικής απόδειξης απομείωσης (ζημιογόνα γεγονότα) τουλάχιστον σε κάθε ημερομηνία αναφοράς. Εξετάζεται εάν υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις για πιθανές ζημιές στο χαρτοφυλάκιο χορηγήσεων σε πελάτες, μεμονωμένα, για χορηγήσεις που θεωρούνται από μόνες τους σημαντικές. Η αξιολόγηση γίνεται με βάση την οικονομική θέση του πιστούχου, τις λειτουργικές πηγές

εξυπηρέτησης, το ιστορικό αποπληρωμής, τη ρευστοποιήσιμη αξία των εξασφαλίσεων και την πιθανότητα στήριξης από φερέγγυους εγγυητές.

- Εάν υπάρχει αντικειμενική απόδειξη απομείωσης, αναγνωρίζεται ζημιά απομείωσης εφόσον η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου είναι υψηλότερη από την παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών.
- Για πιστώσεις για τις οποίες έχουν ληφθεί εξασφαλίσεις, λαμβάνεται υπόψη η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των εξασφαλίσεων. Η αξία των εξασφαλίσεων που χρησιμοποιείται στον υπολογισμό απομείωσης αντανακλά τις ταμειακές ροές που μπορεί να προκύψουν από την κατάσχεση, μειωμένες κατά το κόστος απόκτησης και πώλησης αυτών. Η αξία των εξασφαλίσεων αξιολογείται αρχικά κατά την χορήγηση του δανείου και μετέπειτα βάσει του Κανονισμού Πιστοδοτήσεων της τράπεζας καθώς και πιο συχνά όταν οι συνθήκες της αγοράς υπόκεινται σε σημαντική μεταβολή.

ΒΗΜΑ 2: Γενικός Έλεγχος Απομείωσης.

- Εάν δεν υπάρχει ένδειξη απομείωσης για ένα ειδικά ελεγχόμενο δάνειο τότε αυτό συμπεριλαμβάνεται σε μια ομάδα δανείων με παρόμοια χαρακτηριστικά κινδύνου και γίνεται συλλογικός έλεγχος απομείωσης. Παραδείγματα κοινών χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου είναι
  - Οι εκτιμώμενες πιθανότητες αθέτησης ή βαθμίδες πιστωτικού κινδύνου,
  - Το είδος του δανείου (Επιχειρηματικό, Πιστωτική Κάρτα, Καταναλωτικό κλπ).
  - Οι μέρες καθυστέρησης
  - Η λήξη του δανείου (Μακροπρόθεσμα, Βραχυπρόθεσμα)
  - Το είδος της εξασφάλισης
  - Το είδος του αντισυμβαλλομένου (πχ ΜΜΕ, Μεγάλη Εταιρεία, Δημόσιο κλπ).
- Για τις χορηγήσεις αυτές γίνεται ομαδοποίηση των δανείων και απαιτήσεων σε ομάδες με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου οι οποίες αξιολογούνται για ύπαρξη απομείωσης με βάση την εκτίμηση του Ομίλου σε ότι αφορά στην ιστορική εμπειρία ζημιών που παρουσιάστηκαν από τις ομάδες αυτές. Αντικειμενική απόδειξη απομείωσης μπορεί να υπάρχει για μια ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, ακόμα και εάν δεν υπάρχει για ένα μεμονωμένο περιουσιακό στοιχείο της ομάδας αυτής
- Τα ιστορικά ποσοστά ασυνέπειας ανά κατηγορία χαρτοφυλακίου προσαρμόζονται ανάλογα με τις τάσεις και συνθήκες, που επικρατούν κατά την ημερομηνία αξιολόγησης, οι οποίες ενδέχεται να επηρεάσουν σε μεγάλο βαθμό την εισπραξιμότητα των απαιτήσεων.
- Σημειώνεται ότι ο Γενικός Έλεγχος δεν συμπεριλαμβάνει δάνεια για τα οποία έχει ήδη αναγνωρισθεί Ειδική πρόβλεψη απομείωσης.

Η αξιολόγηση του δανειακού χαρτοφυλακίου για τον υπολογισμό προβλέψεων απομείωσης πέραν ποσοτικών δεδομένων λαμβάνει υπόψη και ποιοτικές αξιολογήσεις δεδομένου ότι τα ιστορικά δεδομένα μπορεί να απεικονίζουν τον βαθμό επικινδυνότητας του χαρτοφυλακίου σε περιορισμένο βαθμό. Παράγοντες οι οποίοι ενδεχομένως δύναται να επηρεάσουν τις ως άνω αναφερόμενες ποιοτικές αξιολογήσεις είναι οι εξής

- Αλλαγές στην πολιτική δανειοδοτήσεων, διαγραφών και διαχείρισης καθυστερήσεων (Collection).
- Μεταβολές στις διεθνείς και εγχώριες οικονομικές και επιχειρηματικές συνθήκες συμπεριλαμβανομένων των εξελίξεων σε συγκεκριμένους τομείς της αγοράς.
- Αλλαγές στην εξέλιξη των επισφαλών απαιτήσεων και των δανείων χαμηλής πιστοληπτικής ικανότητας καθώς και στους όρους αναδιάρθρωσης δανειακών απαιτήσεων.
- Η επίδραση του κινδύνου συγκέντρωσης στο προφίλ πιστωτικού κινδύνου του χαρτοφυλακίου του Ομίλου.
- Οι επιδράσεις εξωτερικών παραγόντων όπως ο ανταγωνισμός και το εκάστοτε νομο-κανονιστικό πλαίσιο.

Διενεργείται επίσης πρόβλεψη απομείωσης στην αξία των επενδύσεων που κρατούνται ως την λήξη τους και των διαθέσιμων προς πώληση στοιχείων εάν υπάρχουν αντικειμενικές αποδείξεις ότι έχουν υποστεί ζημιές απομείωσης κατά την αποτίμηση τους σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού.

Ο Όμιλος προβαίνει σε διαγραφές χορηγήσεων όταν διαπιστωθεί ότι δεν είναι εισπραξιμές. Η απόφαση αυτή λαμβάνει υπόψη πληροφορίες όπως σημαντικές αλλαγές στην οικονομική κατάσταση του οφειλέτη με αποτέλεσμα την αδυναμία του να αποπληρώσει τις υποχρεώσεις του έναντι του Ομίλου ή περιπτώσεις που οι εισπράξεις από την εξασφάλιση δεν επαρκούν για την αποπληρωμή ολόκληρου του οφειλόμενου ποσού. Σε περίπτωση που μετά την αναγνώριση ζημιάς πρόβλεψης απομείωσης εισπραχθούν ποσά από διαγραφείσες ή επισφαλείς χορηγήσεις τα ποσά αυτά αναγνωρίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως. Στον Πίνακα 7 αναλύονται τα συνολικά ποσά των ανοιγμάτων μετά από λογιστικούς συμψηφισμούς

(τα ποσά σε χιλ.ευρώ)

	Αξία προ προβλέψεων απομείωσης	Αξία μετά προβλέψεων απομείωσης
Σύνολο κατηγοριών ανοιγμάτων σύμφωνα με την Τυποποιημένη Προσέγγιση	4.985.621	4.439.318
Κεντρικές κυβερνήσεις ή κεντρικές τράπεζες	166.864	166.864
Περιφερειακές κυβερνήσεις και τοπικές αρχές	2.963	2.963
Οντότητες του δημοσίου τομέα	107.850	107.850
Διεθνείς Οργανισμοί	0	0
Τράπεζες και χρηματοδοτικά ιδρύματα	95.466	95.466
Επιχειρήσεις	1.525.928	1.525.928
Λιανική Τραπεζική	459.452	459.452
Εξασφαλισμένα με ακίνητη περιουσία	740.486	740.486
Αθέτηση	1.607.119	1.060.816
Στοιχεία που υπάγονται εποπτικά σε κατηγορίες υψηλού κινδύνου	0	0
Ανοίγματα σε μετοχές	15.048	15.048
Λοιπά ανοίγματα	264.445	264.445

Πίνακας 7: Ποσά ανοιγμάτων προ και μετά προβλέψεων απομείωσης.

5.6 Πιστοδοτήσεις οι οποίες υπάγονται σε καθεστώς αναδιάρθρωσης

Για ορισμένα από τα δάνεια για τα οποία, λόγω κάποιας δυσμενούς αλλαγής στην οικονομική κατάσταση του οφειλέτη, διαφαίνεται ότι είναι ευλόγως πιθανό να μην αποπληρωθούν σύμφωνα με τους αρχικούς όρους της σύμβασης, ο Όμιλος προβαίνει σε τροποποίηση των όρων τους, προσφέροντας στον οφειλέτη όρους τους οποίους δεν θα πρόσφερε για νέα δάνεια με τα ίδια χαρακτηριστικά κινδύνου. Η μεταβολή αυτή των όρων (παραχώρηση) δεν δικαιολογείται από κάποια βελτίωση της πιστοληπτικής ικανότητας του πιστούχου ή από μεταβολές στις τιμές της αγοράς ή στην πιστοδοτική πολιτική του πιστωτικού ιδρύματος, καθόσον η αναδιάρθρωση αποσκοπεί στην διευκόλυνση της αποπληρωμής τμήματος τουλάχιστον των οφειλών του πιστούχου.

Η αναδιάρθρωση οφειλών συνίσταται σε παραχωρήσεις προς έναν οφειλέτη που αντιμετωπίζει ή πρόκειται να αντιμετωπίσει δυσχέρειες όσον αφορά την εκπλήρωση των οικονομικών του υποχρεώσεων. Αυτές οι παραχωρήσεις αφορούν στα εξής

- τροποποίηση των προηγούμενων όρων και προϋποθέσεων μιας σύμβασης τους οποίους θεωρείται ότι δεν είναι σε θέση να τηρήσει ο οφειλέτης, λόγω των οικονομικών του δυσχερειών, με αποτέλεσμα την ανεπαρκή ικανότητα εξυπηρέτησης του χρέους. Η τροποποίηση αυτή δεν θα είχε παραχωρηθεί εάν ο οφειλέτης δεν αντιμετώπιζε οικονομικές δυσχέρειες.
- συνολική ή μερική αναχρηματοδότηση μιας σύμβασης προβληματικού χρέους, η οποία δεν θα είχε χορηγηθεί εάν ο οφειλέτης δεν αντιμετώπιζε οικονομικές δυσχέρειες. Ως αναχρηματοδότηση νοείται η χρήση δανειακών συμβάσεων, προκειμένου να διασφαλιστεί η πλήρης ή μερική αποπληρωμή άλλων δανειακών συμβάσεων, με ισχύοντες όρους τους οποίους δεν είναι σε θέση να τηρήσει οφειλέτης.
- διαφορά υπέρ του οφειλέτη μεταξύ των τροποποιημένων όρων της σύμβασης και των προηγούμενων όρων της σύμβασης·
- συμπερίληψη, σε τροποποιημένη σύμβαση, ευνοϊκότερων όρων απ' ότι θα μπορούσαν να είχαν λάβει άλλοι οφειλέτες με παρόμοιο προφίλ κινδύνου εκείνη τη χρονική στιγμή.
- η τροποποίηση που έχει επέλθει σε μια σύμβαση συνεπάγεται ολική ή μερική ακύρωση με διαγραφή του χρέους·
- η Τράπεζα εγκρίνει τη χρήση ενσωματωμένων ρητρών ανοχής για έναν οφειλέτη, ο οποίος αδυνατεί να εξυπηρετήσει το άνοιγμα ή που θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι αδυνατεί να εξυπηρετήσει το άνοιγμα χωρίς τη χρήση των εν λόγω ρητρών·

Τα χρηματοδοτικά ανοίγματα θεωρούνται ως αναδιρθωμένα, όταν έχουν γίνει παραχωρήσεις, ανεξάρτητα από την ύπαρξη οποιουδήποτε καθυστερούμενου ποσού ή την ταξινόμηση των ανοιγμάτων ως απομειωμένης αξίας, σύμφωνα με το εφαρμοστέο λογιστικό πλαίσιο, ή ως σε αθέτηση.

Τα ανοίγματα δεν αντιμετωπίζονται ως αναδιρθωμένα, όταν ο οφειλέτης δεν αντιμετωπίζει οικονομικές δυσχέρειες. Παραδείγματα ενδείξεων δυσχερειών όσον αφορά την εκπλήρωση των οικονομικών υποχρεώσεων και χειροτέρευσης της οικονομικής κατάστασης του πιστούχου, περιλαμβάνουν τα εξής:

- Ουσιαστική καθυστέρηση άνω των 90 ημερών στην εξυπηρέτηση του δανείου η οποία υφίσταται κατά τη χρονική στιγμή της ρύθμισης.
- Ουσιαστική χειροτέρευση των οικονομικών στοιχείων του οφειλέτη (μείωση του εισοδήματος, των κερδών/ του κύκλου εργασιών), ιδιαίτερα αν παρουσιάζουν και τάση επιδείνωσης.
- Ύπαρξη γεγονότων που έχουν επηρεάσει δυσμενώς την οικονομική κατάσταση του οφειλέτη (ενδεικτικά αναφέρονται η παύση εργασιών βασικού πελάτη του οφειλέτη, καταστροφή εγκαταστάσεων, απόλυση από εργασία κ.α.)
- Μικρές επαναλαμβανόμενες ουσιαστικές καθυστερήσεις στην εξυπηρέτηση του δανείου που δημιουργούν αρνητική εικόνα στη συμπεριφορά του πιστούχου.
- Ουσιαστική υποβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας του πιστούχου (credit rating downgrade).
- Ύπαρξη άλλων ληξιπρόθεσμων οφειλών προς το πιστωτικό ίδρυμα.

Στην περίπτωση αναδιάρθρωσης των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων, τα ανοίγματα αυτά θεωρείται ότι έχουν παύσει να είναι μη εξυπηρετούμενα, εφόσον πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- η αναδιάρθρωση δεν συνεπάγεται την αναγνώριση απομείωσης ή αθέτησης·
- έχει παρέλθει ένα έτος από την αναδιάρθρωση
- δεν υπάρχει μετά την αναδιάρθρωση κανένα καθυστερούμενο ποσό πληρωμής ή ανησυχία όσον αφορά την πλήρη αποπληρωμή του ανοίγματος, σύμφωνα με τους όρους κατόπιν της ανοχής. Η μη ύπαρξη ανησυχιών προσδιορίζεται μετά από ανάλυση της χρηματοοικονομικής κατάστασης του οφειλέτη. Μπορεί να θεωρηθεί ότι παύουν να υφίστανται ανησυχίες όταν ο οφειλέτης έχει καταβάλει, μέσω των τακτικών πληρωμών του, σύμφωνα με τους όρους της αναδιάρθρωσης, συνολικό ποσό ύψους ίσου με το ποσό που ήταν προηγουμένως καθυστερούμενο (όπου υπήρχαν καθυστερούμενα ποσά) ή που έχει διαγραφεί (όπου δεν υπήρχαν καθυστερούμενα ποσά) στα πλαίσια της αναδιάρθρωσης, ή ο οφειλέτης έχει καταδείξει με άλλον τρόπο την ικανότητά του να συμμορφωθεί με τους όρους της αναδιάρθρωσης.

Για τα αναδιρθωμένα δάνεια ο Όμιλος ακολουθεί παρόμοιες διαδικασίες αξιολόγησης της οικονομικής κατάστασης του πιστούχου με αυτές που ακολουθεί για δάνεια που δίνονται για πρώτη φορά, ενώ η παρακολούθηση των οφειλών γίνεται πιο συστηματικά. Αυτό σημαίνει ότι ο Όμιλος διενεργεί τουλάχιστον τα ακόλουθα:

- Κατά την επαναδιαπραγμάτευση των όρων, προβαίνει σε επαναξιολόγηση της οικονομικής κατάστασης του οφειλέτη λαμβάνοντας υπόψη όλες τις οικονομικές ή άλλες παραμέτρους που επηρεάζουν την πιστοληπτική του ικανότητα.
- Ελέγχει το δείκτη δανειακών υποχρεώσεων προς το εισόδημα (PTI) και τον δείκτη Δάνειο προς Αξία Εξασφάλισης (LTV).
- Παρακολουθεί συστηματικά τυχόν μεταβολές στα οικονομικά και λοιπά στοιχεία του δανειολήπτη ή αντίστοιχα τη συναλλακτική συμπεριφορά του πελάτη στην περίπτωση της λιανικής τραπεζικής, τουλάχιστον για τρία έτη ή μέχρι να εξαλειφθούν οι λόγοι που υπαγόρευαν την αναδιάρθρωση.
- Διαθέτει καταγεγραμμένες πολιτικές και διαδικασίες για την παρακολούθηση των δανείων που τελούν υπό ρύθμιση και υιοθετεί ασφαλιστικές δικλείδες που διασφαλίζουν σε ικανοποιητικό βαθμό ότι οι πολιτικές και οι διαδικασίες αυτές ακολουθούνται.
- Τα δάνεια που έχουν αναδιρθωθεί παρακολουθούνται ως ειδικές κατηγορίες, διακριτά στο μηχανογραφικό σύστημα του Ομίλου ενώ αντιμετωπίζονται όπως τα δάνεια που έχουν περιέλθει σε προσωρινή καθυστέρηση.

Η ταξινόμηση στα ανοίγματα σε αναδιάρθρωση διακόπτεται, όταν πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- η σύμβαση θεωρείται εξυπηρετούμενη, ακόμη και όταν έχει αναταξινομηθεί από την κατηγορία μη εξυπηρετούμενων, αφού η ανάλυση της οικονομικής κατάστασης του οφειλέτη έδειξε ότι δεν πληρούσε πλέον τις προϋποθέσεις για να θεωρείται μη εξυπηρετούμενη·
- έχει παρέλθει ελάχιστη διετής περίοδος αναστολής από την ημερομηνία που το άνοιγμα σε αναδιάρθρωση θεωρήθηκε εξυπηρετούμενο·
- έχουν πραγματοποιηθεί τακτικές πληρωμές περισσότερο από ασήμαντου συνολικού ποσού κεφαλαίου ή τόκων, τουλάχιστον κατά το ήμισυ της περιόδου αναστολής·

- κανένα από τα ανοίγματα έναντι του οφειλέτη δεν εμφανίζει καθυστέρηση άνω των 30 ημερών στο τέλος της περιόδου αναστολής.

Στην περίπτωση που δεν πληρούνται οι παραπάνω προϋποθέσεις στο τέλος της περιόδου αναστολής, το άνοιγμα εξακολουθεί να προσδιορίζεται ως αναδιαρθρωμένο εξυπηρετούμενο υπό αναστολή, έως ότου εκπληρωθούν όλες οι προϋποθέσεις. Οι προϋποθέσεις αξιολογούνται τουλάχιστον σε τριμηνιαία βάση.

Οι αναδιαρθρώσεις δανείων αποτελούν για την Τράπεζα αντικειμενικές ενδείξεις (trigger events) που οδηγούν στη διενέργεια ελέγχου απομείωσης (impairment test) και ακολουθούνται οι κανόνες που περιγράφονται κατά τα δύο στάδια του Ειδικού και του Γενικού Ελέγχου Απομείωσης. Τα αναδιαρθρωμένα δάνεια ταξινομούνται με βάση την ίδια κλίμακα πιστοληπτικής αξιολόγησης με το υπόλοιπο χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας. Στον Πίνακα 8 αναλύονται τα ποσά της συγκεκριμένης κατηγορίας δανείων ανά χαρτοφυλάκιο.

(τα ποσά σε χιλ. ευρώ)

ΣΥΝΟΛΟ ΤΡΑΠΕΖΑΣ	601.361,83
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΠΙΣΤΗ	453.060,48
ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗ ΠΙΣΤΗ	98.009,21
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΠΙΣΤΗ	50.292,14
Καταναλωτικά Δάνεια	28.899,10
Ελεύθερα Δάνεια	16.353,92
Πιστωτικές Κάρτες	5.039,12

Πίνακας 8: Ποσά ανοιγμάτων που υπάγονται κανονιστικά σε καθεστώς αναδιάρθρωσης

5.7 Πληροφοριακοί πίνακες για τον Πιστωτικό Κίνδυνο

(τα ποσά σε χιλ. ευρώ)

Ετήσια μέση αξία ανοιγμάτων μετά προβλέψεων απομείωσης	4.664.398
Κεντρικές κυβερνήσεις ή κεντρικές τράπεζες	224.393
Περιφερειακές κυβερνήσεις και τοπικές αρχές	3.120
Οντότητες του δημοσίου τομέα	99.724
Διεθνείς Οργανισμοί	1
Τράπεζες και χρηματοδοτικά ιδρύματα	112.908
Επιχειρήσεις	1.650.663
Λιανική Τραπεζική	516.697
Εξασφαλισμένα με ακίνητη περιουσία	808.476
Αθέτηση	999.971
Στοιχεία που υπάγονται εποπτικά σε κατηγορίες υψηλού κινδύνου	0
Ανοίγματα σε μετοχές	0
Λοιπά ανοίγματα	248.444

Πίνακας 9 : Σύνολο ετήσιας μέσης αξίας ανοιγμάτων, σύμφωνα με την Τυποποιημένη Προσέγγιση, μετά προβλέψεων απομείωσης.

(τα ποσά σε χιλ.ευρώ)

	Σύνολο Χορηγήσεων	Μη εξυπηρετούμενα (EBA definition)	ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ : ΣΕ οριστική καθυστέρηση	Προβλέψεις απομείωσης
Σύνολο Τράπεζας	3.739.367,18	1.641.737,61	1.014.788,02	546.302,91
Επιχειρηματική Πίστη	2.901.850,93	1.276.936,16	805.032,07	415.044,20
-Μεγάλες Επιχειρήσεις	1.005.862,24	279.435,74	184.569,41	128.055,99
-Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις	1.208.027,85	581.879,06	345.493,18	194.032,03
-Λοιπές Επιχειρήσεις	687.960,84	415.621,36	274.969,48	92.956,18
Στεγαστική Πίστη	535.182,39	194.787,56	89.774,25	39.016,72
Καταναλωτική Πίστη	302.333,86	170.013,89	119.981,70	92.241,99
Νότιος Ελλάδα	2.964.729,22	1.222.700,81	739.693,87	431.983,07
Επιχειρηματική Πίστη	2.339.957,84	955.330,02	581.637,19	333.849,64
-Μεγάλες Επιχειρήσεις	948.229,32	250.014,40	160.466,87	112.661,62
-Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις	954.904,47	454.536,90	262.737,93	165.014,09
-Λοιπές Επιχειρήσεις	436.824,05	250.778,72	158.432,39	56.173,93
Στεγαστική Πίστη	386.289,17	134.986,46	64.484,24	27.090,64
Καταναλωτική Πίστη	238.482,21	132.384,33	93.572,44	71.042,79
Βόρειος Ελλάδα	774.637,96	419.036,80	275.094,15	114.319,84
Επιχειρηματική Πίστη	561.893,09	321.606,14	223.394,88	81.194,56
-Μεγάλες Επιχειρήσεις	57.632,92	29.421,34	24.102,54	15.394,37
-Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις	253.123,38	127.342,16	82.755,25	29.017,94
-Λοιπές Επιχειρήσεις	251.136,79	164.842,64	116.537,09	36.782,25
Στεγαστική Πίστη	148.893,22	59.801,10	25.290,01	11.926,08
Καταναλωτική Πίστη	63.851,65	37.629,56	26.409,26	21.199,20

Πίνακας 10: Κατανομή δανειακού χαρτοφυλακίου Ομίλου.

(τα ποσά σε χιλ.ευρώ)

Περίοδοι	Επιχειρηματική Πίστη	Στεγαστική Πίστη	Καταναλωτική Πίστη	Σύνολο
Έως 1 μήνα	588.275,19	75.625,10	49.317,17	713.217,46
Από 1 έως 3 μήνες	54.074,95	4.521,17	5.604,57	64.200,69
Από 3 μήνες έως 1 έτος	612.914,36	20.932,63	23.648,02	657.495,01
Από 1 έως 5 έτη	420.910,95	117.679,10	102.790,85	641.380,90
Πλέον των 5 ετών	810.063,16	277.975,78	28.731,26	1.116.770,20
Σύνολο Χορηγήσεων	2.486.238,61	496.733,78	210.091,87	3.193.064,26

Πίνακας 11: Κατανομή ανοιγμάτων του Ομίλου σύμφωνα με την ληκτότητα τους.

Πίνακας 12: Ετήσια συμφωνία κίνησης προβλέψεων.
(τα ποσά σε χιλ. ευρώ)

	Αλληλόχρεα ιδιωτών	Πιστωτικές κάρτες	Δάνεια τακτής λήξης	Στεγαστικά Δάνεια	Επιχειρηματικά δάνεια	Σύνολο
Υπόλοιπο 1ης Ιανουαρίου 2013	27.031,71	18.385,62	30.450,47	31.706,17	254.231,70	361.805,67
Πρόβλεψη για απομείωση δανείων	3.625,79	1.713,44	4.027,08	6.805,85	83.376,73	99.548,88
Διαγραφές δανείων χρήσης	-2,66	-11,15	0,00	-500,00	-24.462,66	-24.976,48
Αποπληρωμές διαγραμμένων δανείων στη χρήση						0
Διαφορές συναλλάγματος						
Υπόλοιπο 31ης Δεκεμβρίου 2013	30.654,83	20.087,91	34.477,54	38.012,02	313.145,77	436.378,07
Υπόλοιπο 1ης Ιανουαρίου 2014	30.654,83	20.087,91	34.477,54	38.012,02	313.145,77	436.378,07
Πρόβλεψη για απομείωση δανείων	4.675,10	1.131,03	1.215,58	1.004,70	101.996,89	110.023,30
Διαγραφές δανείων χρήσης	0,00	0,00	0	0,00	-68,46	-68,46
Αποπληρωμές διαγραμμένων δανείων στη χρήση						0
Διαφορές συναλλάγματος						
Υπόλοιπο 31ης Δεκεμβρίου 2014	35.329,93	21.218,94	35.693,12	39.016,72	415.074,20	546.332,91

5.8 Εσωτερικό Κεφάλαιο για τον Πιστωτικό Κίνδυνο

Πέραν των ελάχιστων κεφαλαιακών απαιτήσεων για τον Πιστωτικό Κίνδυνο όπως υπολογίζονται σύμφωνα με την Τυποποιημένη προσέγγιση ο Όμιλος, στα πλαίσια της Διαδικασίας Αξιολόγησης Επάρκειας Εσωτερικού Κεφαλαίου (ΔΑΕΕΚ), υπολογίζει εσωτερικό κεφάλαιο για το ενδεχόμενο υποεκτίμησης του συγκεκριμένου κινδύνου. Ειδικότερα στα πλαίσια της ΔΑΕΕΚ, ο Όμιλος εφαρμόζει τον εποπτικό τύπο της Προσέγγισης Εσωτερικών Διαβαθμίσεων προκειμένου να υπολογίσει την αναμενόμενη και μη αναμενόμενη ζημιά του χαρτοφυλακίου του καθώς και το απαραίτητο εποπτικό κεφάλαιο που θα απαιτούνταν για να καλυφθεί αυτή.

Επιπλέον κατά την διαδικασία αυτή αξιολογούνται ποσοτικά και ποιοτικά μεγέθη αναφορικά με την εξέλιξη της αποδοτικότητας του κάθε χαρτοφυλακίου σε σχέση με την εξέλιξη του συνολικού κινδύνου ανά χαρτοφυλάκιο, τη διαχρονική εξέλιξη της ποιότητας των ανοιγμάτων, την εξέλιξη των ανοιγμάτων που έχουν χαρακτηριστεί αμφιβόλου είσπραξης, την πολιτική προβλέψεων-διαγραφών και τα αποτελέσματα των stress test για τον πιστωτικό κίνδυνο.

6. ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Ο καθορισμός των ορίων στο Τραπεζικό Χαρτοφυλάκιο γίνεται με κριτήριο την ορθολογική διασπορά των κεφαλαίων του Ομίλου και την αποφυγή των συγκεντρώσεων σε διάφορους τομείς της οικονομίας, σε γεωγραφικές περιοχές ή σε συνδεδεμένα αντισυμβαλλόμενα μέρη.

Ο κίνδυνος συγκέντρωσης στο Τραπεζικό χαρτοφυλάκιο εμπίπτει στην αρμοδιότητα του ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων. Για τον κίνδυνο συγκέντρωσης το συγκεκριμένο τμήμα:

- Εκπονεί κλαδικές μελέτες αναφορικά με τον βαθμό πιστωτικής επικινδυνότητας προκειμένου να εντοπιστούν επικίνδυνοι κλάδοι στους οποίους πρέπει να περιοριστεί η πιστωτική επέκταση.
- Αξιολογεί τον κίνδυνο συγκέντρωσης που μπορεί να προκύψει από: ανοίγματα σε συγκεκριμένους πελάτες ή ομάδες συνδεδεμένων πελατών (group) και/ή ανοίγματα σε ομάδες αντισυμβαλλόμενων των οποίων η πιθανότητα αθέτησης επηρεάζεται από κοινούς παράγοντες όπως μακροοικονομικό περιβάλλον, γεωγραφική θέση, κλάδο δραστηριότητας, νόμισμα, χρησιμοποίηση παρόμοιων τεχνικών μείωσης κινδύνου.
- Παρακολουθεί την επάρκεια του πλαισίου και των μέτρων που χρησιμοποιούνται, τα όρια που έχουν τεθεί και τις μεθόδους παρακολούθησής τους, την διενέργεια stress test και τη χρήση των αποτελεσμάτων τους στη διαμόρφωση συστήματος ορίων.

Επιπλέον σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο ο κίνδυνος συγκέντρωσης παρακολουθείται μέσω των Μεγάλων Χρηματοδοτικών Ανοιγμάτων (ΜΧΑ) ανά ομάδα συνδεδεμένων πελατών. Ως χρηματοδοτικό άνοιγμα νοείται το σύνολο των εντός και εκτός ισολογισμού στοιχείων ενός πιστωτικού ιδρύματος (δάνεια, εγγυητικές επιστολές, ενέγγυες πιστώσεις κλπ) που αφορούν σε μια ομάδα συνδεδεμένων πελατών (Όμιλος).

Ο υπολογισμός των ελάχιστων κεφαλαιακών απαιτήσεων για τον κίνδυνο συγκέντρωσης γίνεται στα πλαίσια της Διαδικασίας Αξιολόγησης Επάρκειας Εσωτερικού Κεφαλαίου. Βάσει αυτού εξετάζονται δείκτες συγκέντρωσης του χαρτοφυλακίου σε επίπεδο κλάδου ή χρηματοδοτικών ανοιγμάτων και υπολογίζεται το εσωτερικό κεφάλαιο για την κάλυψη απωλειών εξαιτίας του κινδύνου συγκέντρωσης.

7. ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ: ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΑ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΗΝ ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Ο Όμιλος στα πλαίσια του κανονιστικού πλαισίου της Βασιλείας III υπολογίζει τις ελάχιστες κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον Πιστωτικό κίνδυνο σύμφωνα με την Τυποποιημένη προσέγγιση.

Στα πλαίσια της πράξης αυτής το πιστωτικό ίδρυμα έχει επιλέξει ως Εξωτερικό Οργανισμό Πιστοληπτικής Αξιολόγησης την εταιρεία «ICAP ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ» η οποία έχει αναγνωριστεί από την ΤτΕ σύμφωνα με την απόφαση 262/8/26.6.2008. Οι

πιστοληπτικές διαβαθμίσεις του ΕΟΠΑ χρησιμοποιούνται για τα ανοίγματα που υπάγονται στην κατηγορία «Ανοίγματα έναντι Επιχειρήσεων». Η μεταφορά των πιστοληπτικών αξιολογήσεων για στοιχεία που δεν περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών γίνεται ηλεκτρονικά μέσω του Συστήματος Μέτρησης Πιστωτικού Κινδύνου το οποίο έχει αναπτυχθεί και συνδέεται απευθείας με το πληροφοριακό σύστημα του ως άνω αναφερόμενου ΕΟΠΑ.

Για τα ανοίγματα της κατηγορίας ιδρυμάτων του χρηματοπιστωτικού τομέα η Τράπεζα χρησιμοποιεί τις διαθέσιμες αξιολογήσεις των αναγνωρισμένων ΕΟΠΑ Moody's Investors Service, Standard & Poor's Rating Services και Fitch Ratings οι οποίοι έχουν αναγνωριστεί από την ΤτΕ σύμφωνα με την απόφαση 250/4/25.9.2007. Οι διαβαθμίσεις των ανωτέρω ΕΟΠΑ χρησιμοποιούνται και για εκδότες τίτλων οι οποίοι δεν περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών.

Η πολιτική του Ομίλου είναι όπως το ύψος των παρεχόμενων πιστωτικών διευκολύνσεων να μην ξεπερνά την ικανότητα αποπληρωμής των αντισυμβαλλομένων. Για τον λόγο αυτό εφαρμόζονται πολιτικές για την αντιστάθμιση και μείωση των πιστωτικών κινδύνων μέσω της λήψης εξασφαλίσεων. Οι πολιτικές αυτές καθορίζουν τα είδη των εξασφαλίσεων που αναγνωρίζονται ως εμπράγματα εξασφαλίσεις και τις μεθόδους για την αποτίμησή τους.

Όσον αφορά στην χρήση τεχνικών μείωσης του πιστωτικού κινδύνου η Τράπεζα εφαρμόζει την Αναλυτική Μέθοδο Χρηματοοικονομικών Εξασφαλίσεων (Κανονισμός 575/2013). Στους Πίνακες 13 και 14 εμφανίζονται τα ανοίγματα του Ομίλου ανά στάθμιση καθώς και η επίπτωση της εφαρμογής μεθόδων μείωσης πιστωτικού κινδύνου (CRM) και συντελεστών μετατροπής στοιχείων εκτός ισολογισμού (CCF).

(τα ποσά σε χιλ.ευρώ)

Κατηγορίες ανοιγμάτων	0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	250%
Κεντρικές κυβερνήσεις ή κεντρικές τράπεζες	292.073							
Τοπική Αυτοδιοίκηση		2.963						
Οντότητες του δημοσίου τομέα		86.208				387		
Πολυμερείς Τράπεζες Ανάπτυξης								
Διεθνείς Οργανισμοί								
Τράπεζες και χρημ/κά ιδρύματα	18.943	63.420		15.002		11.807		
Επιχειρήσεις				122.222		835.494	503.598	
Λιανική Τραπεζική					452.684			
Εξασφαλισμένα με ακίνητη περιουσία			357.266	383.220				
Αθέτηση						970.001	44.536	
Στοιχεία υψηλού κινδύνου								
Καλυμμένα ομόλογα								
Βραχυπρόθεσμη πιστολ αξιολόγηση								
Μερίδια ΟΣΕΚΑ								
Ανοίγματα σε μετοχές						1.130		13.918
Λοιπά ανοίγματα	27.310	23.749				189.773		23.613
Σύνολο	338.326	176.340	357.266	520.445	452.684	2.008.592	548.134	37.531

Πίνακας 13: Αξίες ανοιγμάτων σύμφωνα με τους συντελεστές στάθμισης της Τυποποιημένης Προσέγγισης

(τα ποσά σε χιλ.ευρώ)

Κατηγορίες ανοιγμάτων	Ανοίγματα προ CCF & CRM		Ανοίγματα μετά CCF & CRM		Σταθμισμένο. Ενεργητικό
	Εντός Ισολογισμού	Εκτός Ισολογισμού	Εντός Ισολογισμού.	Εκτός Ισολογισμού	
Κεντρικές κυβερνήσεις ή κεντρικές τράπεζες	166.864	0	255.344	36.729	0
Τοπική Αυτοδιοίκηση	2.883	80	2.883	40	585
Οντότητες του δημοσίου τομέα	106.833	1.017	85.418	268	17.447
Πολυμερείς Τράπεζες Ανάπτυξης	0	0	0	0	0
Διεθνείς Οργανισμοί	0	0	0	0	0
Τράπεζες και χρημ/κά ιδρύματα	76.101	18.750	89.517	9.388	31.622
Επιχειρήσεις	1.132.569	393.327	1.056.596	146.400	1.342.100
Λιανική Τραπεζική	275.819	183.633	254.683	41.260	197.588
Εξασφαλισμένα με ακίνητη περιουσία	729.189	11.297	729.189	7.470	304.268
Αθέτηση	1.060.816	0	1.008.968	0	1.030.759
Στοιχεία υψηλού κινδύνου	0	0	0	0	0
Καλυμμένα ομόλογα	0	0	0	0	0
Βραχυπρόθεσμη πιστολ αξιολόγηση	0	0	0	0	0
Μερίδια ΟΣΕΚΑ	0	0	0	0	0
Ανοίγματα σε μετοχές	15.048	0	15.048	0	35.925
Λοιπά ανοίγματα	190.419	74.027	190.419	1.852	181.382
Σύνολο	3.756.541	682.132	3.688.064	243.407	3.141.675

Πίνακας 14: Αξίες ανοιγμάτων πριν και μετά την εφαρμογή μεθόδων μείωσης πιστωτικού κινδύνου (CRM) και συντελεστών μετατροπής στοιχείων εκτός ισολογισμού (CCF).

8. ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ: ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΜΕΙΩΣΗΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΣΤΗΝ ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Ο Όμιλος κάνει χρήση της Τυποποιημένης Προσέγγισης για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων για τον πιστωτικό κίνδυνο. Στα πλαίσια αυτά ο Όμιλος δεν χρησιμοποιεί εντός και εκτός ισολογισμού συμψηφισμό στοιχείων.

Η διαχείριση όλων των εξασφαλίσεων γίνεται από την Διεύθυνση Διαχείρισης Δανείων σε συνεργασία με το δίκτυο καταστημάτων. Αναφορικά με τις πολιτικές και τις διαδικασίες αποτίμησης των εξασφαλίσεων ισχύουν τα εξής ανά κατηγορία.

- Για τις χρηματοοικονομικές εξασφαλίσεις η αποτίμηση για κεφαλαιακούς σκοπούς γίνεται με την χρήση της κατάλληλης προσαρμογής όπως προβλέπεται στον Κανονισμό 575/2013, άρθρα 223-224.
- Για τις εμπράγματα εξασφαλίσεις (ακίνητα), αναφορικά με τα εμπορικά ακίνητα των οποίων η ημερομηνία εκτίμησης τους είναι παλαιότερη του ενός έτος και τις κατοικίες των οποίων οι ημερομηνίες εκτίμησης είναι παλαιότερες των 3 ετών ο Όμιλος προσαρμόζει την αξία των εξασφαλίσεων σύμφωνα με στατιστικές μεθόδους (Κανονισμός 575/2013, άρθρο 208). Η αξία κάθε εξασφάλισης λογίζεται ως το μικρότερο ποσό μεταξύ της καταναγκαστικής τιμής πώλησης του ακινήτου και του ποσού της υποθήκης.
- Για την μη-χρηματοδοτούμενη προστασία ισχύουν τα κάτωθι. Για τα επιχειρηματικά δάνεια λαμβάνονται εταιρικές εγγυήσεις οι οποίες οδηγούν σε στάθμιση σύμφωνα με τις πιστοληπτικές διαβαθμίσεις των αναγνωρισμένων από την ΤτΕ ΕΟΠΑ (αποφάσεις 262/8/26.6.2008 και 250/4/25.9.2007). Δεν

χρησιμοποιούνται στην παρούσα φάση από την Τράπεζα ως τεχνική μείωσης πιστωτικού κινδύνου Πιστωτικά παράγωγα.

Τα κυριότερα είδη εξασφαλίσεων που ο Όμιλος αποδέχεται σύμφωνα με την πολιτική πιστοδοτήσεων αναλύονται στις κάτωθι κατηγορίες.

1. Υποθηκοπροσημειώσεις σε αστικά και εντός σχεδίου ακίνητα που να καλύπτουν το ύψος των χρηματοδοτήσεων.
2. Μετρητά ή Καταθέσεις.
3. Εγγυήσεις του Ελληνικού Δημοσίου, Τραπεζών, ΕΤΕΑΝ και εταιρειών υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης.
4. Συναλλαγματικές και επιταγές πελατείας.
5. Εκχωρημένα φορτωτικά έγγραφα εξαγωγών.
6. Ενεχύραση εμπορευμάτων με τίτλους Γενικών Αποθηκών .
7. Ενεχύραση γεγεννημένων απαιτήσεων με βάση τιμολόγια-πιστοποιήσεις που προέρχονται από Συμβάσεις με Δημόσιο, Δημόσιους Οργανισμούς ή και Ν.Π.Δ.Δ .
8. Ναυτικές προσημειώσεις.
9. Ενεχύραση Χρεογράφων: Τραπεζικές μετοχές, Τραπεζικά Ομόλογα, Ομόλογα του Δημοσίου, Έντοκα Γραμμάτια του Δημοσίου, Εταιρικά Ομόλογα, Μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο μεγάλων Ανωνύμων Εταιρειών, μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων.

Πολίτική του Ομίλου αποτελεί η επαρκής διαφοροποίηση του χαρτοφυλακίου των καλυμμάτων που λαμβάνει προκειμένου να αποφευχθούν οι συγκεντρώσεις κινδύνου αγοράς ή πιστωτικού κινδύνου στα χρησιμοποιούμενα μέσα πιστωτικού κινδύνου. Σημειώνεται ότι το σύνολο του καλυμμένου χαρτοφυλακίου με χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτελείται σχεδόν εξ ολοκλήρου από καταθέσεις. Η συνολική αξία ανοίγματος που καλύπτεται – μετά την εφαρμογή προσαρμογών μεταβλητότητας - από αποδεκτές χρηματοοικονομικές εξασφαλίσεις και από εγγυήσεις αποτυπώνεται στον Πίνακα 15

(τα ποσά σε χιλ. ευρώ)

	Αξία ανοίγματος με κάλυμμα χρημικές εξασφαλίσεις.	Αξία ανοίγματος με κάλυμμα εγγυήσεις.
Σύνολο κατηγοριών ανοιγμάτων σύμφωνα με την Τυποποιημένη Προσέγγιση	87.117	138.915
Οντότητες του δημοσίου τομέα	646	21.255
Τράπεζες και χρηματοδοτικά ιδρύματα	278	0
Επιχειρήσεις	52.162	64.613
Λιανική Τραπεζική	28.462	6.768
Αθέτηση	5.569	46.278

Πίνακας 15: Συνολικές αξίες ανοιγμάτων με εξασφάλιση.

9. ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΑΝΤΙΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΥ

Τα ανοίγματα για τα οποία υπολογίζεται πιστωτικός κίνδυνος αντισυμβαλλομένου προέρχονται από συναλλαγές:

- Εξω-χρηματιστηριακών πράξεων επί παραγώγων μέσων.
- Πράξεων χρηματοδότησης τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων.
- Πράξεων με μακριά προθεσμία διακανονισμού.

Το πιστωτικό ίδρυμα προσδιορίζει την αξία ανοίγματος για τις ανωτέρω συναλλαγές με την χρήση της μεθόδου Αποτίμησης με Βάση Τρέχουσες Τιμές Αγοράς (Mark to Market Method) όπως καθορίζεται στο άρθρο 274 του Κανονισμού 575/2013. Σύμφωνα με την μεθοδολογία αυτή η αξία του ανοίγματος για κάθε σύμβαση υπολογίζεται ως το άνοιγμα του τρέχοντος κόστους αντικατάστασης, εφόσον είναι θετικό, και του δυνητικού μελλοντικού ανοίγματος. Το τρέχον κόστος αντικατάστασης της σύμβασης είναι η τρέχουσα αγοραία αξία της σύμβασης ενώ η αξία του δυνητικού μελλοντικού πιστωτικού ανοίγματος υπολογίζεται με την χρήση πολλαπλασιαστών ανά κατηγορία και διάρκεια σύμβασης σύμφωνα με προκαθορισμένους συντελεστές. Ο υπολογισμός των ελάχιστων κεφαλαιακών απαιτήσεων για τον πιστωτικό κίνδυνο αντισυμβαλλομένου γίνεται σύμφωνα με την Τυποποιημένη Προσέγγιση.

Ο Όμιλος έχει ορίσει εσωτερικές διαδικασίες για τα όρια διαπραγμάτευσης της Διεύθυνσης Διαχείρισης Διαθεσίμων αναφορικά με τον έλεγχο του πιστωτικού κινδύνου αντισυμβαλλομένου. Τα όρια διαπραγμάτευσης σύμφωνα με το οργανόγραμμα της Τράπεζας παρακολουθούνται από την Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων η οποία μετρά τον κίνδυνο και ενημερώνει αρμοδίως.

Για την συνομολόγηση πράξεων για προϊόντα που δεν περιλαμβάνονται στις υφιστάμενες διαδικασίες της Τράπεζας απαιτείται έγκριση του Συμβουλίου Διαχείρισης Ενεργητικού Παθητικού (ALCO). Η αξία των ανοιγμάτων του Ομίλου που υπόκεινται σε κίνδυνο αντισυμβαλλομένου, ανά κατηγορία ανοίγματος, εμφανίζεται συγκεντρωτικά στον Πίνακα 16.

(τα ποσά σε χιλ.ευρώ)

Σύνολο κατηγοριών ανοιγμάτων σύμφωνα με την Τυποποιημένη Προσέγγιση	646
Τράπεζες και χρηματοδοτικά ιδρύματα	614
Επιχειρήσεις	31

Πίνακας 16 : .Ανοίγματα του Ομίλου τα οποία υπόκεινται σε κίνδυνο αντισυμβαλλομένου.

10. ΤΙΤΛΟΠΟΙΗΣΗ: ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Η εταιρεία «Stegasis Mortgage Finance plc» με έδρα το Ηνωμένο Βασίλειο η οποία ήταν εταιρεία ειδικού σκοπού για την τιτλοποίηση μέρους των στεγαστικών δανείων της Τράπεζας και στην οποία η Τράπεζα δεν είχε άμεση συμμετοχή, λύθηκε και τέθηκε σε εκκαθάριση με την από 27/06/2012 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας, λόγω της ακύρωσης του προγράμματος τιτλοποίησης της Τράπεζας του οποίου κρίθηκε ασύμφορη η διατήρησή του.

Η πρόωγη λύση του προγράμματος της τιτλοποίησης συνεπάγεται την επανεκχώρηση και επαναμεταβίβαση όλων των τιτλοποιημένων στεγαστικών δανείων καθώς και των ασφαλειών των εν λόγω δανείων από τη Stegasis στην Τράπεζα. Σημειώνεται τέλος ότι πέραν της προαναφερθείσας τιτλοποίησης ο Όμιλος δεν έχει λοιπά ανοίγματα σε θέσεις τιτλοποίησης.

11. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΑΓΟΡΑΣ, ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

11.1 Ορισμός Κινδύνου Αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς είναι ο κίνδυνος απώλειας της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων που προκύπτει από δυσμενείς αλλαγές στις μεταβλητές της αγοράς όπως αλλαγές στα επιτόκια, στις χρηματιστηριακές αξίες και στις συναλλαγματικές ισοτιμίες.

Ο κίνδυνος αγοράς αναλύεται στα παρακάτω είδη κινδύνου:

- Κίνδυνος επιτοκίου: Είναι ο κίνδυνος αυξομειώσεων των κερδών ή της αξίας των στοιχείων του ενεργητικού που προκύπτει από μετατοπίσεις της καμπύλης επιτοκίων (yield curve) και ο οποίος πηγάζει από τον ετεροχρονισμό στην αναπροσαρμογή των επιτοκίων των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού του Ομίλου.
- Συναλλαγματικός κίνδυνος: Είναι ο κίνδυνος που προκύπτει από αλλαγές στις συναλλαγματικές ισοτιμίες και την επίπτωσή τους στα έσοδα του Ομίλου.
- Κίνδυνος χρηματιστηριακών αξιών: Είναι ο κίνδυνος που προκύπτει από αλλαγές της χρηματιστηριακής αξίας των χρηματοοικονομικών αξιών που κατέχει ο Όμιλος.

11.2 Ορισμός Κινδύνου Ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας είναι ο κίνδυνος μείωσης των κερδών, των κεφαλαίων και του ενεργητικού του Ομίλου που προκύπτει από την αδυναμία της Τράπεζας να καλύψει τις τρέχουσες υποχρεώσεις της λόγω έλλειψης ρευστών διαθεσίμων.

11.3 Ορισμός Λειτουργικού Κινδύνου

Ο Λειτουργικός Κίνδυνος είναι ο κίνδυνος που απορρέει από ανεπαρκείς εσωτερικές διαδικασίες ή παραβιάσεις των διαδικασιών αυτών, ανθρώπινη συμπεριφορά, συστήματα ή από εξωτερικούς παράγοντες. Στο πεδίο των λειτουργικών κινδύνων εμπίπτει και ο Νομικός Κίνδυνος.

11.4 Παρακολούθηση και Διαχείριση Κινδύνου Αγοράς, Ρευστότητας και Λειτουργικού Κινδύνου

Το ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων ασχολείται με τον κίνδυνο αγοράς, τον κίνδυνο επιτοκίου, τον κίνδυνο ρευστότητας και τον λειτουργικό κίνδυνο. Εξελίσσει συστήματα για την αντιστάθμιση και μείωση των κινδύνων αυτών και παρακολουθεί την αποτελεσματικότητα των αντισταθμίσεων και των τεχνικών μείωσης κινδύνου στα πλαίσια της πολιτικής και της διαχείρισης των ορίων που έχουν καθορισθεί από το Συμβούλιο Διαχείρισης Ενεργητικού Παθητικού.

Πιο συγκεκριμένα:

Για τον κίνδυνο αγοράς :

- Καθορίζει τις βασικές αρχές αποτίμησης θέσεων.
- Συσχετίζει τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο με την απαιτούμενη απόδοση.
- Παρακολουθεί την ορθότητα των μεθόδων λογιστικοποίησης των πραγματοποιούμενων συναλλαγών από τη διεύθυνση Διαχείρισης Διαθεσίμων.
- Επεξεργάζεται και υποβάλλει στην Τράπεζα της Ελλάδος τα στοιχεία που αφορούν στην κεφαλαιακή επάρκεια της Τράπεζας για τον Κίνδυνο αγοράς.
- Παρακολουθεί και ελέγχει καθημερινά την τήρηση των εγκεκριμένων από το «Συμβούλιο Διαχείρισης Ενεργητικού-Παθητικού και χάραξης Στρατηγικής και Πολιτικής» ορίων, που αφορούν την Διεύθυνση Χρηματαγορών και Διαχείρισης Διαθεσίμων και πληροφορεί τις αρμόδιες Διευθύνσεις για ενδεχόμενες υπερβάσεις.
- Εξειδικεύει (με τη συνεργασία των αρμόδιων εκτελεστικών μονάδων) τα όρια ανάληψης κινδύνων κατά είδος κινδύνου και ανά αντισυμβαλλόμενο, κλάδο, χώρα, νόμισμα, είδος πιστοδοτήσεων, μορφή χρηματοπιστωτικών τίτλων, παραγώγων κλπ και παρακολουθεί την τήρησή τους, διατηρώντας το συνολικό επίπεδο κινδύνων σταθερό, ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς και τις ανάγκες της Τράπεζας.
- Προτείνει τον επαναπροσδιορισμό των ορίων ανάλογα με τις ανάγκες της Τράπεζας και τη συμπεριφορά της αγοράς.
- Εντοπίζει τυχόν συγκέντρωση κινδύνων και κάνει προτάσεις για τον επιμερισμό τους, μέσω διαφοροποίησης των χαρτοφυλακίων (diversification effect) ή αντιστάθμισής (hedging, risk mitigation) τους με στόχο τη μείωση του συνολικού κινδύνου της Τράπεζας.
- Επεξεργάζεται μεθοδολογίες και διαδικασίες για την εκτίμηση του εσωτερικού κεφαλαίου για την κάλυψη τυχόν υποεκτίμησης του Κινδύνου Αγοράς από τις διατάξεις της Βασιλείας.

Για τον κίνδυνο ρευστότητας:

- Επεξεργάζεται, παρακολουθεί και υποβάλλει στην Τράπεζα της Ελλάδος τα στοιχεία που αφορούν στους υποχρεωτικούς δείκτες ρευστότητας με τη μορφή ελάχιστων ορίων.
- Αναπτύσσει μεθόδους μέτρησης και παρακολούθησης του κινδύνου ρευστότητας και ειδικότερα παρακολουθεί την μεταβλητότητα των καταθέσεων και ιδίως των μεγάλων καταθετών, την σχέση των καταθέσεων προς το σύνολο του ενεργητικού παθητικού και δανείων, την μέτρηση και παρακολούθηση του κόστους κάλυψης των ανοιχτών θέσεων (repricing gap), την διασπορά των πηγών χρηματοδότησης κατά αντισυμβαλλόμενο και οικονομικό κέντρο.

- Επιλαμβάνεται θεμάτων στρατηγικής για τον κίνδυνο ρευστότητας όπως την ρεαλιστική πολιτική του ιδρύματος σε σχέση με την κάλυψη έκτακτων αναγκών ρευστότητας από το Ευρω-σύστημα και το σχέδιο αντιμετώπισης έκτακτων προβλημάτων ρευστότητας.

Για τον κίνδυνο επιτοκίου:

- Χρησιμοποιεί μεθόδους μέτρησης του κινδύνου επιτοκίου που σχετίζονται με τον κίνδυνο επανατιμολόγησης (repricing risk), τον κίνδυνο καμπυλών απόδοσης (yield curve risk), τον κίνδυνο βάσης (basis risk) και τον κίνδυνο προαίρεσης (optionality).

Για τον λειτουργικό κίνδυνο:

- Επεξεργάζεται και υποβάλλει στην Τράπεζα της Ελλάδος τα στοιχεία που αφορούν στην κεφαλαιακή επάρκεια της Τράπεζας για τον Λειτουργικό Κίνδυνο.
- Τηρεί βάση καταγραφής γεγονότων λειτουργικού κινδύνου και αναπτύσσει μεθοδολογίες αξιοποίησης των ευρημάτων στα πλαίσια της ΔΑΕΕΚ.
- Δίνει έμφαση στην ενσωμάτωση σημείων ελέγχου στις εσωτερικές διαδικασίες που καλύπτουν την αντιμετώπιση του λειτουργικού κινδύνου.

11.5 Διαδικασίες διαχείρισης Κινδύνου Αγοράς

Ο Όμιλος έχει ορίσει εσωτερικές διαδικασίες για τα όρια διαπραγμάτευσης της Διεύθυνσης Διαχείρισης Διαθεσίμων αναφορικά με τον έλεγχο του κινδύνου αγοράς. Στα πλαίσια της διαχείρισης του κινδύνου αγοράς αναπτύσσονται τεχνικές για την αντιστάθμιση των κινδύνων αυτών και παρακολουθείται η αποτελεσματικότητα των αντισταθμίσεων και των τεχνικών μείωσης κινδύνου στα πλαίσια της πολιτικής και της διαχείρισης των ορίων που έχουν καθορισθεί από το Συμβούλιο Διαχείρισης Ενεργητικού Παθητικού. Επιπλέον για την συνομολόγηση πράξεων για προϊόντα που δεν περιλαμβάνονται στις υφιστάμενες διαδικασίες της Τράπεζας, απαιτείται έγκριση του Συμβουλίου Διαχείρισης Ενεργητικού Παθητικού (ALCO).

Στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών περιλαμβάνονται οι επενδύσεις σε στοιχεία που κατέχονται για εμπορία. Αυτά τα στοιχεία αποτελούνται από αξίες που αγοράστηκαν με σκοπό την άμεση απόδοση κέρδους από βραχυπρόθεσμες αυξομειώσεις των τιμών. Η Τράπεζα δημιουργεί σχετικά μικρές θέσεις στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών και ως εκ τούτου ο αναλαμβανόμενος κίνδυνος αγοράς είναι μικρός.

11.6 Διαχείριση Κινδύνου Αγοράς – Χαρτοφυλάκιο Συναλλαγών (Trading Book)

Το αρμόδιο τμήμα της Δ/σης Διαχείρισης Κινδύνων παρακολουθεί και ελέγχει σε καθημερινή βάση τα χαρτοφυλάκια συναλλαγών αναφορικά με το αναλαμβανόμενο ποσό κινδύνου και την συμμόρφωσή τους προς τους ποιοτικούς περιορισμούς και τα όρια που έχουν εγκριθεί από την ALCO.

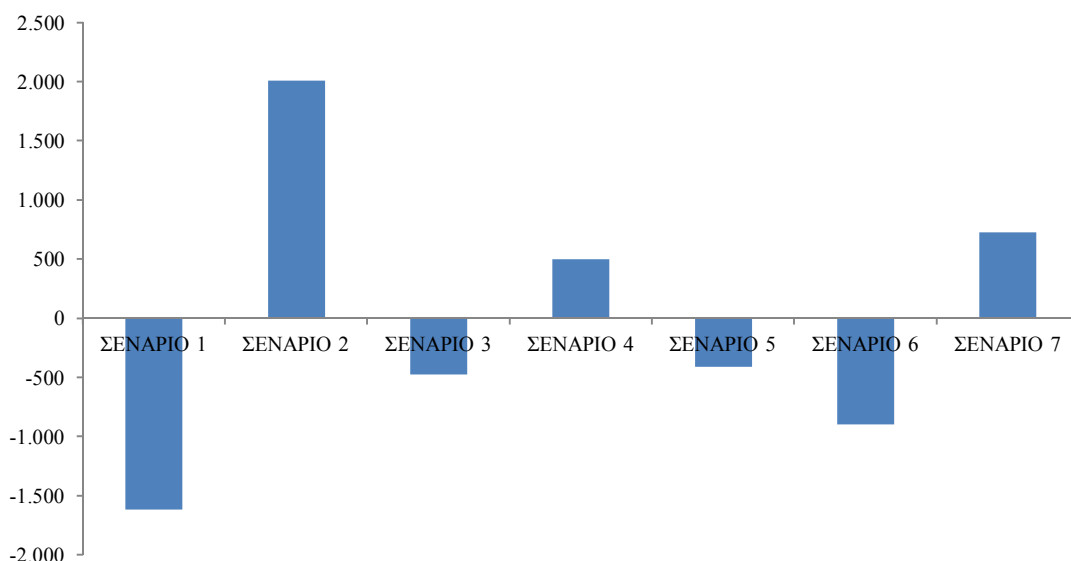
Η διαχείριση του συναλλαγματικού κινδύνου, του επιτοκιακού κινδύνου και του κινδύνου χρηματιστηριακών τιμών για τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών γίνεται από την Τράπεζα σε συνεργασία με την θυγατρική εταιρεία του Ομίλου ATTICA WEALTH MANAGEMENT ΑΕΔΑΚ ΑΕ. Για την διαχείριση του συναλλαγματικού κινδύνου όπως και των υπόλοιπων κινδύνων αγοράς έχει ορισθεί ένα πλαίσιο ορίων που έχει εγκριθεί από την ALCO. Αυτό το πλαίσιο περιλαμβάνει ονομαστικά όρια (ανά νόμισμα, συνολικά, intraday, end-of-day) και όρια κέρδους-ζημιάς.

Η διαχείριση του συναλλαγματικού κινδύνου γίνεται ενιαία τόσο για το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών όσο και για το τραπεζικό χαρτοφυλάκιο. Για την διαχείριση του συναλλαγματικού κινδύνου έχει ορισθεί ένα πλαίσιο ορίων που έχει εγκριθεί από το Συμβούλιο Διαχείρισης Ενεργητικού Παθητικού. Αυτό το πλαίσιο περιλαμβάνει όρια κέρδους-ζημιάς και ονομαστικά όρια (ανά νόμισμα, συνολικά, ημερήσια, ενδοημερήσια κα).

Για τον επιτοκιακό κίνδυνο χρησιμοποιούνται μέθοδοι μέτρησης του κινδύνου επιτοκίου που σχετίζονται με τον κίνδυνο επανατιμολόγησης (repricing risk), τον κίνδυνο καμπυλών απόδοσης (yield curve risk), τον κίνδυνο βάσης (basis risk) και τον κίνδυνο προαίρεσης (optionality risk).

Επιπλέον η Τράπεζα σε τακτά χρονικά διαστήματα, προβαίνει σε αναλύσεις σεναρίων ακραίων καταστάσεων και ανάλυση ευαισθησίας για την αλλαγή της οικονομικής αξίας των χαρτοφυλακίων που θα επέλθει σε διάφορα σενάρια αλλαγών της καμπύλης επιτοκίων. Η ανάλυση αυτή λαμβάνει υπόψη τον επιτοκιακό χρονικό ορίζοντα

καθώς και αν τα στοιχεία του χαρτοφυλακίου διαπραγματεύονται σε ανεπτυγμένες ή αναδυόμενες αγορές. Στο Γράφημα 3 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της ανάλυσης ακραίων καταστάσεων για τον κίνδυνο αγοράς με στοιχεία 31/12/2014, σύμφωνα με τα σενάρια τα οποία περιγράφονται αναλυτικά στον Πίνακα 17.

Γράφημα 3: Αποτελέσματα σεναρίων ακραίων καταστάσεων για τον κίνδυνο αγοράς στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών.

ΣΕΝΑΡΙΟ	ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ <1ετους	ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1-4ετη	ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ >4ετη
ΣΕΝΑΡΙΟ 1	Επιτόκια	+200 μ.β.	+200 μ.β.	+200 μ.β.
ΣΕΝΑΡΙΟ 2		-200 μ.β.	-200 μ.β.	-200 μ.β.
ΣΕΝΑΡΙΟ 3		+150 μ.β.	+100 μ.β.	+50 μ.β.
ΣΕΝΑΡΙΟ 4		-150 μ.β.	-100 μ.β.	-50 μ.β.
ΣΕΝΑΡΙΟ 5	Τιμές Μετοχών	-30%		
ΣΕΝΑΡΙΟ 6	Συναλλαγ. Ισοτιμίες	Υποτίμηση -10%		
ΣΕΝΑΡΙΟ 7		Ανατίμηση +10%		

Πίνακας 17: Σενάρια ακραίων καταστάσεων για τον κίνδυνο αγοράς στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών.

Σημειώνεται επιπλέον ότι τα αποτελέσματα των σεναρίων ακραίων καταστάσεων λαμβάνονται υπόψη κατά την ΔΑΕΕΚ για τον υπολογισμό του εσωτερικού κεφαλαίου για την κάλυψη του κινδύνου αγοράς του χαρτοφυλακίου συναλλαγών. Ο Όμιλος εφαρμόζει τον Κανονισμό 575/2013 για τον υπολογισμό κεφαλαιακών απαιτήσεων για τον κίνδυνο αγοράς. Οι απαιτήσεις χωριστά για κάθε έναν από τους κινδύνους που αναφέρονται στον εν λόγω Κανονισμό εμφανίζονται συγκεντρωτικά στον Πίνακα 21.

(τα ποσά σε χιλ.ευρώ)

Κεφαλαιακές Απαιτήσεις για Κίνδυνο θέσης, συναλλαγματικό κίνδυνο και κίνδυνο εμπορευμάτων με την τυποποιημένη προσέγγιση	8.224
Εμπορεύσιμοι χρεωστικοί τίτλοι	90
Μετοχές	8.135
Συνάλλαγμα	0,00
Εμπορεύματα	0,00
Κεφαλαιακές Απαιτήσεις για Κίνδυνο θέσης, συναλλαγματικό κίνδυνο και κίνδυνο εμπορευμάτων με τη Μέθοδο των Εσωτερικών Υποδειγμάτων	0,00

Πίνακας 18: .Κεφαλαιακές απαιτήσεις ανά κατηγορία κινδύνου αγοράς.

11.7 Διαχείριση Κινδύνου Αγοράς – Τραπεζικό Χαρτοφυλάκιο (Banking Book)

Στο Τραπεζικό Χαρτοφυλάκιο περιλαμβάνονται τα στοιχεία που δεν αγοράστηκαν με σκοπό την άμεση απόδοση κέρδους από βραχυπρόθεσμες αυξομειώσεις των τιμών.

Ο Όμιλος διαχειρίζεται τον κίνδυνο αγοράς του τραπεζικού χαρτοφυλακίου μέσω πολιτικών και διαδικασιών παρακολούθησης ορίων όπως και για το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών.

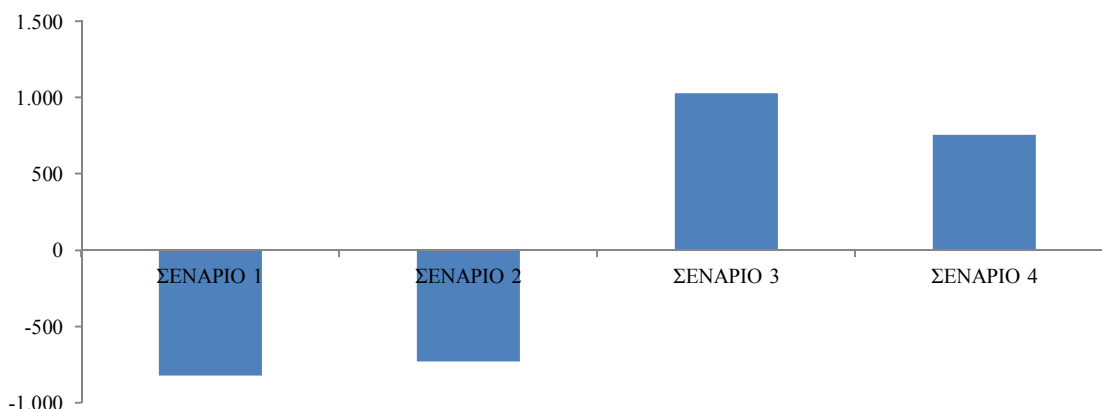
Το μεγαλύτερο μέρος του κινδύνου αγοράς στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο είναι ο επιτοκιακός κίνδυνος ο οποίος πηγάζει από τον ετεροχρονισμό στην αναπροσαρμογή των επιτοκίων στα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού του Ομίλου. Επιπλέον σημειώνεται ότι ο συναλλαγματικός κίνδυνος για το Τραπεζικό Χαρτοφυλάκιο δεν είναι σημαντικός. Οι μεταβολές τιμών των επιτοκίων μπορούν να επηρεάσουν την οικονομική θέση του Ομίλου, αφού δύνανται να μεταβάλουν και:

- Το καθαρό επιτοκιακό αποτέλεσμα.
- Την αξία εσόδων και εξόδων, ευαίσθητων σε μεταβολές επιτοκίων.
- Την αξία στοιχείων Ενεργητικού & Παθητικού, αφού η παρούσα αξία μελλοντικών χρηματοροών (και, συχνά, των ιδίων χρηματοροών) μεταβάλλεται καθώς τα επιτόκια αλλάζουν.

Η μέτρηση του επιτοκιακού κινδύνου πραγματοποιείται τουλάχιστον σε μηνιαία βάση. Οι δυο βασικές μέθοδοι με τις οποίες ο Όμιλος διαχειρίζεται τον επιτοκιακό κίνδυνο στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο είναι οι κάτωθι :

- **Επιτοκιακό Άνοιγμα (Interest Rate Gap):** Ο Όμιλος παρακολουθεί τα επιτοκιακά ανοίγματα ανά χρονικά διαστήματα και συνολικά. Τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού κατατάσσονται σε διαφορετικές περιόδους ανάλογα με το διάστημα αναπροσαρμογής του επιτοκίου. Το επιτοκιακό άνοιγμα ανά χρονική περίοδο είναι η διαφορά των στοιχείων του ενεργητικού από τα στοιχεία του παθητικού στο συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.
- **Ανάλυση ευαισθησίας μεταβολής στα καθαρά έσοδα από μεταβολές των επιτοκίων:** Ο Όμιλος παρακολουθεί τον επιτοκιακό κίνδυνο μέσω της ευαισθησίας των καθαρών εσόδων του από τόκους υπό συνθήκες διαφορετικών σεναρίων αλλαγής επιτοκίων.

Επιπλέον ο Όμιλος σε τακτά χρονικά διαστήματα προβαίνει σε αναλύσεις σεναρίων ακραίων καταστάσεων για την αλλαγή της οικονομικής αξίας των χαρτοφυλακίων που θα επέλθει σε διάφορα σενάρια αλλαγών της καμπύλης επιτοκίων. Στο Γράφημα 4 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της ανάλυσης ακραίων καταστάσεων για τον επιτοκιακό κίνδυνο του χαρτοφυλακίου του Ομίλου με στοιχεία 31/12/2014, σύμφωνα με τα σενάρια τα οποία περιγράφονται αναλυτικά στον Πίνακα 19.

Γράφημα 4: Αποτελέσματα σεναρίων ακραίων καταστάσεων για τον κίνδυνο αγοράς στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο.

ΕΙΔΟΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΕΠΙΤΟΚΙΩΝ	ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ <6Μ	ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 6Μ-1ΕΤΟΣ	ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ >1ΕΤΟΣ
ΣΕΝΑΡΙΟ 1	+50 μ.β.	+100 μ.β.	+150 μ.β.
ΣΕΝΑΡΙΟ 2	+200 μ.β.	+200 μ.β.	+200 μ.β.
ΣΕΝΑΡΙΟ 3	-100 μ.β.	-150 μ.β.	-200 μ.β.
ΣΕΝΑΡΙΟ 4	-200 μ.β.	-200 μ.β.	-200 μ.β.

Πίνακας 19: Σενάρια ακραίων καταστάσεων για τον κίνδυνο αγοράς στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο.

Σύμφωνα με την ανωτέρω άσκηση δεν διαπιστώνονται σημαντικές αυξομειώσεις κερδών ανά νόμισμα που αφορούν στον κίνδυνο επιτοκίου από θέσεις που δεν περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών. Σημειώνεται επιπλέον ότι τα αποτελέσματα των εναλλακτικών σεναρίων λαμβάνονται υπόψη κατά την ΔΑΕΕΚ για τον υπολογισμό του εσωτερικού κεφαλαίου για την κάλυψη του κινδύνου του τραπεζικού χαρτοφυλακίου.

11.8 Διαχείριση Κινδύνου Ρευστότητας

Ο σκοπός του Ομίλου κατά την διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας είναι η εξασφάλιση, στον καλύτερο δυνατό βαθμό, της ύπαρξης ικανοποιητικής ρευστότητας με σκοπό την ικανοποίηση των υποχρεώσεων του, τόσο υπό φυσιολογικές όσο και υπό ακραίες καταστάσεις, χωρίς δυσανάλογο επιπρόσθετο κόστος. Ο Όμιλος δίνει έμφαση στις πελατειακές καταθέσεις και προσπαθεί μέσα από τις πολιτικές του να τις διατηρήσει ως πρωτεύουσα πηγή χρηματοδότησής του.

Η διαχείριση της ρευστότητας γίνεται από την Διεύθυνση Διαχείρισης Διαθεσίμων με βάση πολιτικές και διαδικασίες οι οποίες εξετάζονται και εγκρίνονται από την ALCO. Επίσης περιοδικά υποβάλλονται προς την ALCO εκθέσεις για την κατάσταση ρευστότητας του Ομίλου, πιθανά μέτρα που πρέπει να ληφθούν, καθώς και εισηγήσεις για βελτίωση της παρακολούθησης.

Η παρακολούθηση του κινδύνου ρευστότητας γίνεται από το ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων με βάση ποιοτικά κριτήρια και ποσοτικά δεδομένα.

Στο πλαίσιο της εξέτασης των ποσοτικών δεδομένων αξιολογούνται σε επίπεδο Τράπεζας και Ομίλου:

- Η παρακολούθηση της μεταβλητότητας των καταθέσεων με ιδιαίτερη έμφαση στους μεγάλους καταθέτες.
- Η σχέση των καταθέσεων προς το σύνολο του ενεργητικού-παθητικού και δανείων.
- Η μέτρηση και παρακολούθηση του κόστους κάλυψης ανοιχτών θέσεων.
- Η διασπορά των πηγών χρηματοδότησης.
- Η εξέλιξη των βασικών δεικτών μέτρησης του κινδύνου ρευστότητας.
- Το ποσοστό του διαθέσιμου χαρτοφυλακίου προς εκχώρηση στην ΕΚΤ.
- Το ποσοστό των τιτλοποιηθέντων δανείων ανά χαρτοφυλάκιο.

Ειδικότερα σύμφωνα με τον Κανονισμό 575/2013 η Τράπεζα οφείλει να διατηρεί ρευστά στοιχεία ενεργητικού, το άθροισμα των αξιών των οποίων καλύπτει τις εκροές ρευστότητας υπό ακραίες συνθήκες. Με αυτόν τον τρόπο διασφαλίζεται ότι η Τράπεζα διατηρεί επαρκή αποθέματα ρευστότητας για να αντιμετωπίσει πιθανές ανισορροπίες μεταξύ εισροών και εκροών ρευστότητας υπό ιδιαίτερα ακραίες συνθήκες για χρονικό διάστημα έως 30 ημερών. Η ανωτέρω υποχρέωση εκφράζεται μέσω του Δείκτη Κάλυψης Ρευστότητας (Liquidity Coverage Ratio) ο οποίος ορίζεται ως το πηλίκο των ρευστών διαθέσιμων ως προς τις καθαρές εκροές της Τράπεζας. Επιπλέον στα ίδια πλαίσια η Τράπεζα πρέπει να εξασφαλίσει ότι οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις καλύπτονται κατά ενδεχόμενο τρόπο με ευρύ φάσμα μέσων σταθερής χρηματοδότησης, τόσο σε σταθερές όσο και σε ακραίες συνθήκες. Η ανωτέρω υποχρέωση εκφράζεται μέσω του Δείκτη Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης (Net Stable Funding Ratio) ο οποίος ορίζεται ως το πηλίκο των στοιχείων που παρέχουν σταθερή χρηματοδότηση ως προς τα στοιχεία τα οποία απαιτούν σταθερή χρηματοδότηση. Τέλος ο Όμιλος σύμφωνα με την ΠΔΤΕ 2614/07.04.2009 επικαιροποιεί τακτικά την Πολιτική Ρευστότητας του καθώς και το Σχέδιο Αντιμετώπισης Καταστάσεων Κρίσης Ρευστότητας (Contingency Funding Plan)

11.9 Διαχείριση Λειτουργικού Κινδύνου

Υπεύθυνο για την αναγνώριση, παρακολούθηση και αξιολόγηση των λειτουργικών κινδύνων είναι το ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων.

Ο Όμιλος κατ'εφαρμογή του Κανονισμού 575/2013 (άρθρα 315 - 316) υπολογίζει κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον λειτουργικό κίνδυνο χρησιμοποιώντας την Προσέγγιση του Βασικού Δείκτη. Οι κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον λειτουργικό κίνδυνο απεικονίζονται στον Πίνακα 4.

Στα πλαίσια των απαιτήσεων που θέτει το σύγχρονο χρηματοπιστωτικό περιβάλλον είναι απαραίτητη η εφαρμογή πιο εξελιγμένων προσεγγίσεων για την μέτρηση, αναγνώριση και διαχείριση του Λειτουργικού Κινδύνου. Οι διαδικασίες αυτές περιλαμβάνουν

- Εκθέσεις εσωτερικού και εξωτερικού ελέγχου.
- Βασικούς Δείκτες Λειτουργικού Κινδύνου.
- Βάση δεδομένων καταγραφής και παρακολούθησης κινδύνων.

Τα δεδομένα γεγονότων λειτουργικού κινδύνου τα οποία συγκεντρώνονται μέσω των ανωτέρω διαδικασιών συμβάλλουν στην αναγνώριση, εντοπισμό, μέτρηση, αξιολόγηση, παρακολούθηση, έλεγχο, μείωση και αναφορά των λειτουργικών κινδύνων τους οποίους ο Όμιλος αναλαμβάνει ή ενδέχεται να αναλάβει καθώς και στον υπολογισμό του απαραίτητου εσωτερικού. Πέραν του μελλοντικού σχεδιασμού για τον λειτουργικό κίνδυνο, στην παρούσα φάση μεγάλη σημασία δίνεται επίσης στη διαχείριση των διαδικασιών, στην εκπαίδευση του προσωπικού, στην δημιουργία ορίων και στη δημιουργία σχεδίων εκτάκτου ανάγκης.

12. ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΜΟΧΛΕΥΣΗΣ

Ως μόχλευση ορίζεται ο λόγος του χρέους μιας εταιρείας (πόσο έχει δανειστεί) ως προς το ποσό των ιδίων κεφαλαίων τα οποία αυτή κατέχει. Η παρελθούσα εμπειρία έχει δείξει ότι τράπεζες με ισχυρούς δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας παρουσίαζαν υψηλό βαθμό μόχλευσης κυρίως λόγω θέσεων τις οποίες είχαν αναλάβει σε στοιχεία εκτός ισολογισμού. Δεδομένου ότι οι τράπεζες σε σχέση με άλλους επιχειρηματικούς κλάδους εμφανίζουν μεγάλο βαθμό μόχλευσης, το νέο κανονιστικό πλαίσιο Βασιλεία III τις υποχρεώνει να οριοθετούν και να διαχειρίζονται ενεργά πλέον τον κίνδυνο μόχλευσης μέσω της εισαγωγής ενός δείκτη μόχλευσης ο οποίος ορίζεται ως το πηλίκο των Κεφαλαίων της κατηγορίας 1 (Tier 1) ως προς τα προσαρμοσμένα στοιχεία εντός και εκτός ισολογισμού του Ενεργητικού.

Αναφορικά με τον υπολογισμό του δείκτη μόχλευσης ο Όμιλος χρησιμοποιεί την εξαίρεση του Άρθρου 499(3) του Κανονισμού 575/2013, υπολογίζοντας τον δείκτη στο τέλος του τριμήνου και όχι ως τον απλό αριθμητικό μέσο των μηνιαίων δεικτών μόχλευσης κατά την διάρκεια του τριμήνου.

(τα ποσά σε χιλ.ευρώ)

	Υπολογισμός του Δείκτη Μόχλευσης
Αξία Ανοιγμάτων	4.088.024
Παράγωγα – Αγοραία Αξία	645
Μη αναληφθείσες πιστωτικές διευκολύνσεις ακυρώσιμες άνευ όρων ανά πάσα στιγμή και χωρίς προειδοποίηση.	17.858
Μέτριος Κίνδυνος από εκτός ισολογισμού στοιχεία χρηματοδότησης εμπορίου και εξαγωγών.	166.797
Λοιπά εκτός ισολογισμού στοιχεία	79.449
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	3.955.183
Στοιχεία Ενεργητικού τα οποία αφαιρούνται από τα Κεφάλαια Tier 1	-147.178
Συμφωνία με λογιστικές καταστάσεις	15.271
Στοιχεία Κεφαλαίων	
Κεφάλαια της κατηγορίας 1 (Tier 1) – Πλήρης εφαρμογή ορισμού κεφαλαίων.	198.236
Κεφάλαια της κατηγορίας 1 (Tier 1) – Μεταβατική εφαρμογή.	314.122
Δείκτες Μόχλευσης	
Δείκτης Μόχλευσης - -Πλήρη εφαρμογή ορισμού κεφαλαίων	5%
Δείκτης Μόχλευσης - -Μεταβατική εφαρμογή ορισμού κεφαλαίων	8%

Πίνακας 20: Στοιχεία υπολογισμού δείκτη μόχλευσης.

Η διαχείριση του κινδύνου μόχλευσης εντάσσεται στο γενικότερο πλαίσιο της επιχειρησιακής στρατηγικής του Ομίλου αναφορικά με την διαχείριση κινδύνων. Αρμόδια για τον υπολογισμό και την γνωστοποίηση του δείκτη μόχλευσης στα επιχειρησιακά όργανα του Ομίλου είναι η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων. Πέραν της συγκέντρωσης των στοιχείων για τον υπολογισμό του δείκτη η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων εξετάζει και τα επιμέρους στοιχεία τα οποία διαμορφώνουν την έκθεση του Ομίλου σε κίνδυνο μόχλευσης και εισηγείται αρμοδίως στις περιπτώσεις όπου διαπιστώνονται αποκλίσεις από τα αναληφθέντα επίπεδα ανοχής κινδύνου.

13. ΛΟΙΠΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ

Η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων επιλαμβάνεται των θεμάτων τα οποία αφορούν στους λοιπούς κινδύνους οι οποίοι εξετάζονται στα πλαίσια της Διαδικασίας Αξιολόγησης Επάρκειας Εσωτερικού Κεφαλαίου.

Πιο συγκεκριμένα,

Για τον κίνδυνο κεφαλαίων:

- Διακριβώνει το επίπεδο, τη δομή και την σταθερότητα των εποπτικών κεφαλαίων.
- Αναλύει την σύνθεση κεφαλαίων, ποιότητα κεφαλαίων της κατηγορίας 1 συμπεριλαμβανομένων του ποσοστού συμμετοχής των καινοτόμων τίτλων, των δικαιωμάτων μειοψηφίας και των υβριδικών κεφαλαίων.
- Ελέγχει την επάρκεια και την σταθερότητα των λειτουργικών κερδών (σε ατομική και ενοποιημένη βάση), προκειμένου να καλύπτουν μεταξύ άλλων και ενδεχόμενη αυξημένη ανάγκη για σχηματισμό αποθεματικών ή διενέργεια προβλέψεων λόγω απομείωσης στοιχείων ενεργητικού.
- Παρακολουθεί την Πολιτική και τον ρυθμό πιστωτικής επέκτασης εφόσον μπορεί να αποδυναμώσει την κεφαλαιακή επάρκεια μέσω μείωσης στοιχείων εποπτικών κεφαλαίων ή μέσω της αύξησης των σταθμισμένων στοιχείων του Ενεργητικού έναντι του πιστωτικού κινδύνου.
- Ελέγχει το τρέχον επίπεδο του δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας σε σχέση με τον αντίστοιχο δείκτη άλλων πιστωτικών ιδρυμάτων.
- Αναλύει την δυνατότητα άντλησης πρόσθετων κεφαλαίων με εύλογους όρους (έγκυρη άντληση και κόστος), όπως προσδιορίζεται από την ανάλυση της κεφαλαιακής δομής, της δομής του ενεργητικού και την πρόσβαση του ιδρύματος στις αγορές.

Για τον κίνδυνο κερδοφορίας:

- Παρακολουθεί δυναμικά και στατικά τους βασικούς δείκτες κερδοφορίας της Τράπεζας προβαίνοντας σε συγκριτικές και διαχρονικές αναλύσεις.

Για τον κίνδυνο συμμόρφωσης:

- Η Διεύθυνση Κανονιστικής Συμμόρφωσης παρακολουθεί τον κίνδυνο συμμόρφωσης όπως νοείται ο κίνδυνος νομικών ή εποπτικών κυρώσεων, οικονομικής ζημίας ή επιπτώσεων στη φήμη του πιστωτικού ιδρύματος ως αποτέλεσμα μη συμμορφώσεως με τους νόμους, τους κανονισμούς και τους κώδικες δεοντολογίας. Οι ζημίες από μη συμμόρφωση στο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο περιλαμβάνονται στον λειτουργικό κίνδυνο. Οι ζημίες όμως από μη ουσιαστική συμμόρφωση επεκτείνονται και στην φήμη του ιδρύματος με σοβαρές συνέπειες στην κερδοφορία του, την αξία της μετοχής του κλπ.

Οι ανωτέρω κίνδυνοι δεν δημιουργούν κεφαλαιακή υποχρέωση σύμφωνα με τον Κανονισμό 575/2013. Η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων επιλαμβάνεται των μεθοδολογιών για την εκτίμηση του εσωτερικού κεφαλαίου, για την κάλυψη τυχόν απωλειών από τους ανωτέρω κινδύνους στους οποίους συνολικά υπόκειται το πιστωτικό ίδρυμα.

14. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Επιχειρησιακός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος μη αναμενόμενων ζημιών από στρατηγικές ή άλλες επιχειρησιακές αποφάσεις του Ομίλου όπως επέκταση σε άλλες αγορές, εξαγορές, εξάρτηση από ορισμένες πηγές δραστηριοτήτων.

Οι οποιοσδήποτε στρατηγικές αποφάσεις εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο του Ομίλου, μετά από ενδελεχή μελέτη. Η πρόοδος της υλοποίησης των αποφάσεων αυτών παρακολουθείται στενά από το Διοικητικό Συμβούλιο

μέσω ετήσιων προϋπολογισμών και μηνιαίων αναφορών καθώς και επίσης ανεξάρτητα από την Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων.

Ο ανωτέρω κίνδυνος δεν δημιουργεί κεφαλαιακή υποχρέωση σύμφωνα με τον Κανονισμό 575/2013. Η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων επιλαμβάνεται των μεθοδολογιών για την εκτίμηση του εσωτερικού κεφαλαίου, για την κάλυψη τυχόν απωλειών από τον ανωτέρω κίνδυνο.

15. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΠΟΔΟΧΩΝ

Η τελική ευθύνη για την υιοθέτηση, επίβλεψη εφαρμογής και την τελική αναθεώρηση της Πολιτικής Αποδοχών ανήκει στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας. Για να επιτύχει τον σκοπό του το ΔΣ αναθέτει στην Διοίκηση την εξατομικευμένη διαπραγμάτευση των αποδοχών των Στελεχών, στην Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού την φροντίδα για την πιστή και αποτελεσματική εφαρμογή της Πολιτικής Αποδοχών και στην Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου να ελέγχει και να αξιολογεί την πιστή εφαρμογή της Πολιτικής στον Όμιλο σε ετήσια βάση και να εισηγείται μέσω της Επιτροπής Ελέγχου τυχόν διορθωτικές ενέργειες. Επιπλέον η Διεύθυνση Κανονιστικής Συμμόρφωσης υποβάλλει αντίγραφο της Πολιτικής Αποδοχών στις Εποπτικές Αρχές. Σημειώνεται τέλος ότι δεν υπήρξε συμμετοχή εξωτερικού συμβούλου στην διαμόρφωση της Πολιτικής Αποδοχών.

Η Επιτροπή Αποδοχών απαρτίζεται από μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τα οποία τουλάχιστον στην πλειοψηφία τους, περιλαμβανομένου του Προέδρου της, είναι ανεξάρτητα, κατά την έννοια του άρθρου 4 του ν. 3016/2002 (ΦΕΚ Α' 110). Τα καθήκοντα της Επιτροπής Αποδοχών συνίστανται στα εξής

- Προετοιμάζει τις αποφάσεις, σχετικά με τις αποδοχές, οι οποίες λαμβάνονται από το ΔΣ και έχουν επίπτωση στους αναληφθέντες κινδύνους και στη διαχείρισή τους
- Εισηγείται διορθωτικές ενέργειες στην Πολιτική Αποδοχών, εφόσον διαπιστώσει αδυναμίες στην υλοποίηση ή αποκλίσεις στην εφαρμογή της.
- Επικουρεί τα μη εκτελεστικά μέλη του ΔΣ στη διαμόρφωση, αναθεώρηση και εφαρμογή της Πολιτικής Αποδοχών.
- Μεριμνά ώστε κατά την αξιολόγηση των μηχανισμών που έχουν υιοθετηθεί για τη συμβατότητα της Πολιτικής Αποδοχών με το προφίλ κινδύνου να λαμβάνονται υπόψη όλα τα είδη κινδύνων.
- Υποβάλλει προτάσεις στα μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. για τις αποδοχές της Διοίκησης & των υψηλά αμοιβομένων υπαλλήλων.
- Εποπτεύει τις αποδοχές των ανωτέρων στελεχών της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων και της Διεύθυνσης Κανονιστικής Συμμόρφωσης.
- Συνεργάζεται με άλλες Επιτροπές του ΔΣ ή της Διοίκησης σε περίπτωση που οι δραστηριότητές τους ενδέχεται να επηρεάσουν το σχεδιασμό και την ορθή λειτουργία της Πολιτικής και πρακτικής Αποδοχών.
- Διασφαλίζει τη συμβολή της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων, της Διεύθυνσης Κανονιστικής Συμμόρφωσης και της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου στη διαμόρφωση, αναθεώρηση και συνεπή εφαρμογή της Πολιτικής Αποδοχών.
- Προτείνει μέσω του Προέδρου στο ΔΣ τις αποδοχές των Εκτελεστικών Μελών του, των Μελών και των Επιτροπών του ΔΣ, των Γενικών Διευθυντών, των Στελεχών του Νόμου 3016/2002, των Στελεχών των θυγατρικών Εταιρειών, των Στελεχών Πωλήσεων/Κέντρων Εσόδων, των Στελεχών των Κεντρικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών και τέλος των Στελεχών των Μονάδων Πελατείας/Καταστημάτων.

Η Πολιτική Αποδοχών επαναξιολογείται τακτικά κάθε έτος και εκτάκτως όποτε κρίνεται σκόπιμο. Κατά την επαναξιολόγηση / επικαιροποίηση λαμβάνονται υπόψη οι εκθέσεις /αναφορές της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου και διασφαλίζεται η προσήκουσα συμβουλευτική συμβολή των αρμόδιων Μονάδων της Τράπεζας (Μονάδων Διαχείρισης Κινδύνων, Κανονιστικής Συμμόρφωσης, Ανθρώπινου Δυναμικού, Στρατηγικού Σχεδιασμού) στη διαμόρφωση, αναθεώρηση και συνεπή εφαρμογή της πολιτικής αποδοχών, καθώς και των εξωτερικών εμπειρογνομημόνων, όταν κρίνεται αναγκαίο από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Οι αποδοχές που χορηγούνται στο ανθρώπινο δυναμικό της Τράπεζας διακρίνονται σε Σταθερές και μεταβλητές. Σταθερές είναι οι αποδοχές του Ανθρώπινου Δυναμικού της Τράπεζας οι οποίες προσδιορίζονται από:

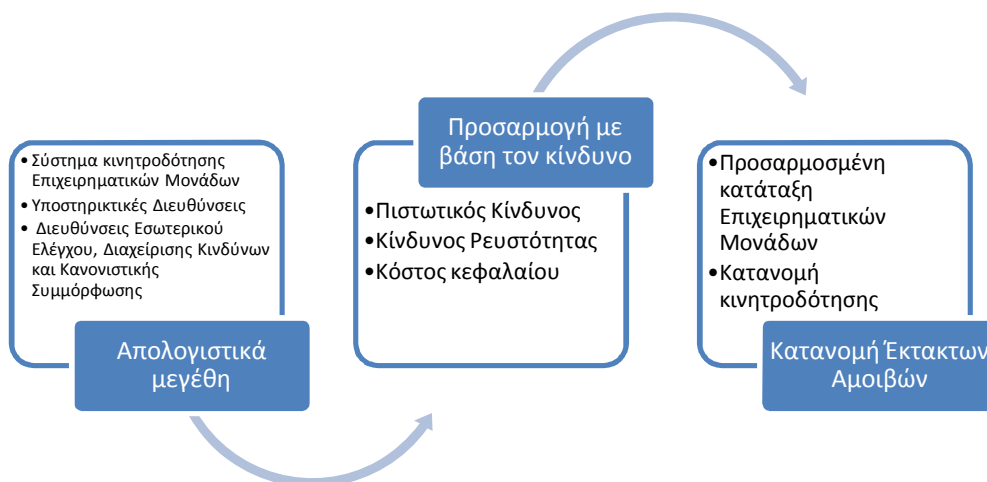
- τις Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας ΟΤΟΕ – Τραπεζών
- τις οικίες Επιχειρησιακές Συλλογικές Συμβάσεις
- τις Διαιτητικές Αποφάσεις
- τον Κανονισμό Εργασίας Προσωπικού
- τα πρακτικά συμφωνίας
- τις ειδικές αποφάσεις της Τράπεζας

καταβάλλονται σε τακτική βάση και αποτελούν τις κύριες αποδοχές.

Μεταβλητές αποδοχές είναι αυτές που συνδέονται με επιδόσεις, αποτελέσματα και καινοτομίες. Καταβάλλονται μόνο με απόφαση του ΔΣ και εφόσον διασφαλίζονται οι αρχές της μη ανάληψης υπερβολικών κινδύνων και της εναρμόνισης με το εκάστοτε Νομο-κανονιστικό πλαίσιο. Οι έκτακτες αποδοχές καταβάλλονται πέραν των σταθερών και διαμορφώνονται με την καταλληλότερη κάθε φορά αναλογία τους σε σχέση με τις σταθερές αποδοχές. Επιπλέον καταβάλλονται σαν κίνητρο ενεργοποίησης του Προσωπικού για την επίτευξη στόχων και την πρόταση καινοτομιών. Πιο συγκεκριμένα καταβάλλονται μετά την διαπίστωση ότι εκτός των ποσοτικών στόχων επετεύχθησαν και οι αντίστοιχοι ποιοτικοί και ότι τηρήθηκε ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας ης Τράπεζας. Τέλος αναστέλλεται προσωρινά η καταβολή τους σε περίπτωση που διαπιστωθεί ανάληψη κινδύνων πέραν των εγκεκριμένων, παροχή υποβαθμισμένων προσφερόμενων υπηρεσιών ή παραβίαση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας της Τράπεζας ή και οριστικά εφόσον ο δικαιούχος δεν προσφέρει τις υπηρεσίες του στον Όμιλο την ημερομηνία καταβολής τους. Στις περιπτώσεις αυτές το ΔΣ μπορεί να αποφασίσει ακόμη και την επιστροφή των σχετικών έκτακτων αποδοχών.

Το σύνολο των μεταβλητών αποδοχών μειώνεται σημαντικά όταν η Τράπεζα παρουσιάζει φθίνουσες ή αρνητικές χρηματοοικονομικές επιδόσεις. Στην περίπτωση αυτή λαμβάνονται υπόψη τόσο οι τρέχουσες αποδοχές όσο και οι μειώσεις στις πληρωμές αποδοχών που είχαν κατοχυρωθεί στο παρελθόν, μεταξύ άλλων μέσω ρυθμίσεων malus, επιστροφής αμοιβών (clawback) ή μέσω άλλων ρυθμίσεων.

Για τον καθορισμό και την κατανομή των έκτακτων αποδοχών του προσωπικού λαμβάνονται υπόψη οι αναλαμβανόμενοι κατά περίπτωση κίνδυνοι και, ειδικότερα, τόσο οι ήδη αναληφθέντες όσο και οι μελλοντικοί. Επίσης λαμβάνονται υπόψη και άλλες κατηγορίες κινδύνων πέραν του Πιστωτικού κινδύνου, όπως για παράδειγμα ο Κίνδυνος ρευστότητας και ο Κίνδυνος συγκέντρωσης. Πιο συγκεκριμένα η ροή εργασιών που ακολουθείται για τον υπολογισμό και την καταβολή των πρόσθετων-έκτακτων αμοιβών παρουσιάζεται σχηματικά στο Γράφημα 7

Γράφημα 5: Ροή εργασιών κατάταξης επιχειρησιακών μονάδων και υπολογισμού πρόσθετων έκτακτων αμοιβών.

Για τις ανάγκες ταξινόμησης των Διευθύνσεων και Μονάδων σύμφωνα με τις αρμοδιότητες τους και την επιρροή τους στα χαρακτηριστικά κινδύνου της Τράπεζας και του Ομίλου, η Τράπεζα και ο Όμιλος τηρεί πίνακα ταξινόμησης, ανάλογα και με την εκάστοτε ισχύουσα οργανογραμματική δομή. Ενδεικτικά αναφέρονται οι κάτωθι κατηγορίες:

- Επιχειρηματικές Μονάδες πχ κέντρα εσόδων, που σχετίζονται με τις αποφάσεις ανάληψης κινδύνων.
- Υποστηρικτικές Διευθύνσεις.
- Διευθύνσεις Εσωτερικού Ελέγχου, Διαχείρισης Κινδύνων και Κανονιστικής Συμμόρφωσης.

Η επιφορτισμένη με τα καθήκοντα προϋπολογισμού-απολογισμού Διεύθυνση εισηγείται τα κριτήρια για την κινητροδότηση των Επιχειρησιακών Μονάδων του Ομίλου. Τα κριτήρια αυτά, τα οποία γνωστοποιούνται στο προσωπικό με εγκύκλιο της Διοίκησης, αποτελούν την βάση για την αρχική κατάταξη των Επιχειρησιακών Μονάδων του Ομίλου σύμφωνα με την ετήσια επίτευξη των στόχων του προϋπολογισμού οι οποίοι είχαν τεθεί. Η κατάταξη γίνεται ετήσια με βάση προϋπολογιστικά και απολογιστικά στοιχεία τέλους έτους προκειμένου η αξιολόγηση των επιδόσεων που συνδέονται με την καταβολή πρόσθετων αμοιβών να αφορά σε χρονική περίοδο ικανή για να καταγραφεί η πραγματική απόδοση της αμειβόμενης επίδοσης.

Τα κριτήρια κατάταξης δύναται να μεταβληθούν λαμβανομένου υπόψη των συνθηκών που επικρατούν στο χρηματοπιστωτικό περιβάλλον και τον μακροπρόθεσμο στρατηγικό προγραμματισμό του Ομίλου. Επιπλέον η κατάταξη συνεκτιμά παράγοντες πέραν των οικονομικών μετρήσιμων παραμέτρων, ώστε η αξιολόγηση της

επίδοσης για τον καθορισμό της πρόσθετης αμοιβής να μην βασίζεται σε αυτοματοποιημένη διαδικασία, αλλά να υπόκειται σε κρίση που να λαμβάνει υπόψη και ποιοτικά κριτήρια. Κατά την αξιολόγηση αυτή οι επιδόσεις που αφορούν σε οικονομικά μεγέθη δεν αντισταθμίζουν τυχόν διαπιστωμένες ελλείψεις που αφορούν σε θέματα μη συμμόρφωσης προς τις διαδικασίες και την πολιτική του Ομίλου. Τέλος γίνεται συνεκτίμηση των ατομικών και συλλογικών επιδόσεων των επιχειρησιακών μονάδων.

Τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται και οι παράγοντες που μετέχουν στο μηχανισμό υπολογισμού, εφαρμόζονται σε σχέση και με την ως άνω αναφερόμενη ταξινόμηση των Μονάδων, βάση της επιρροής τους στα χαρακτηριστικά κινδύνου της Τράπεζας.

Ενδεικτικά αναφέρονται τα κάτωθι κριτήρια ανά κατηγορία κινδύνου

- Πιστωτικός Κίνδυνος - Δείκτης Καθυστερήσεις > 90 ημέρες προς Σύνολο Χορηγήσεων.
- Κόστος Κεφαλαίου - Επιτόκιο διατραπεζικής αγοράς, Κόστος Χρήματος.
- Κίνδυνος Ρευστότητας - Δείκτης Σύνολο Καταθέσεων προς Σύνολο Χορηγήσεων και Δείκτης Σύνολο Καταθέσεων προς Σύνολο Παθητικού.

Τα ανωτέρω μεγέθη δύναται να αντικατασταθούν μόνο από μεγέθη παρόμοιας χρηστικότητας και αντιπροσωπευτικότητας.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, προκύπτει η βαθμολόγηση και η κατάταξη των Επιχειρησιακών Μονάδων και γίνεται ο υπολογισμός της έκτακτης αμοιβής η οποία της αντιστοιχεί. Παράλληλα όμως διασφαλίζεται η δυνατότητα του Ομίλου να αναβάλλει, πλήρως ή εν μέρει, την καταβολή πρόσθετων αποδοχών, ιδίως όταν η αντίστοιχη μονάδα ή η Τράπεζα δεν ικανοποιεί συγκεκριμένους δείκτες (κεφαλαιακής επάρκειας, ρευστότητας κλπ) ή όταν η οικονομική της κατάσταση επιδεινώνεται σημαντικά, ιδιαίτερα δε στις περιπτώσεις κατά τις οποίες καθίσταται αβέβαιη η ομαλή συνέχιση των δραστηριοτήτων της.

Στον Πίνακα 21 παρουσιάζεται συνολική ποσοτική πληροφόρηση σχετικά με τις αποδοχές, με ανάλυση ανά επιχειρηματικό τομέα καθώς και ειδικότερα ποσοτική πληροφόρηση αναφορικά με τα ανώτερα διευθυντικά στελέχη και μέλη του προσωπικού των οποίων οι ενέργειες έχουν ουσιώδη αντίκτυπο στο προφίλ κινδύνου του ιδρύματος (σύμφωνα με τον Κανονισμό 604/2014). Σημειώνουμε ότι τα ποσά που αναφέρονται στον πίνακα αφορούν αποκλειστικά σε σταθερές αποδοχές καθώς ο Όμιλος δεν παρείχε ούτε μεταβλητές ούτε αναβαλλόμενες αποδοχές στο προσωπικό του.

(τα ποσά σε χιλ.ευρώ)

	Σύνολο αμοιβών	Αριθμός ατόμων	Αμοιβές σε ανώτερα στελέχη και σε στελέχη που επηρεάζουν το προφίλ κινδύνου του Ομίλου (Καν 604/2014)	Αριθμός ατόμων
Επιχειρηματικός τομέας	Κανονισμός 575 άρθρο 450.1.ζ		Κανονισμός 575 άρθρο 450.1.η	
Μη-εκτελεστικά μέλη Δ.Σ	835	28	655	15
Εκτελεστικά μέλη Δ.Σ	1.358	18	985	5
Επενδυτική Τραπεζική	1.650	28	616	6
Λιανική Τραπεζική	20.250	474	592	3
Διαχείριση στοιχείων ενεργητικού	162	4	24	1
Υποστηρικτικές Λειτουργίες	19.654	349	3.975	32
Ανεξάρτητες Λειτουργίες Ελέγχου	1.953	36	419	4
Λοιπές Λειτουργίες	0	0	0	0
Σύνολα	45.861	937	7.265	66

Πίνακας 21: Ποσοτική πληροφόρηση επί των αποδοχών, με ανάλυση ανά επιχειρηματικό τομέα για το 2014

Επιπλέον αναφορικά με το προσωπικό του οποίου οι ενέργειες έχουν ουσιώδη αντίκτυπο στο προφίλ κινδύνου του ιδρύματος (Κανονισμός 604/2014) ο Όμιλος προχώρησε στις εξής ενέργειες μέσα στο 2014

- Προσελήφθησαν 5 άτομα με σύνολο αποδοχών 514 χιλ ευρώ.
- Αποχώρησαν 8 άτομα με σύνολο αποδοχών 461 χιλ ευρώ.
- Από τα άτομα τα οποία αποχώρησαν έλαβαν αποζημίωση τα 4 με σύνολο αποζημιώσεων 533 χιλ ευρώ εκ των οποίων το μεγαλύτερο ποσό που καταβλήθηκε σε ένα μεμονωμένο πρόσωπο ήταν 170 χιλ. ευρώ.